

Jõulunumber.

Hind 25 senti.

EESTI

SPORDILEHT

Toimetus ja talitus: Tallinn, Uus tän. 24. Postkast 70. Telefon 9-28. :: Tellimise hind: aastas 6 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub reedeti.

Nr. 42/43.

Reedel, 19. detsembril 1930. a.

XI. aastakäik.

Häid jõulupühi!

„E. Spordileht“ 1931.

Selle numbriga lõpetab „Eesti Spordileht“ oma 11. aastakäigu ja algab 12-dat.

Algaval aastal tahetakse terve rida uuendusi ja muudatusi tuua, et rahuldada meie lugejaskonda. Tahetakse tõmmata juurde asjatundjaid igale spordialale, et neid alasil erapooletult ja asjatundlikult valgustada.

On kavatsus „Spordilehe“ veergudel ruumi anda ka laskespordi ja veeremängule.

„Spordileht“ on alati seisnud meie spordiliikumise teenistuses ja sellega kaasa aidanud kehakultuuri liikumise propageerimiseks ja on laiematele rahvahulkadele spordi ja kehakultuuri mõiste selgitamisel suurt tööd teinud.

Algaval aastal loodab toimetuse, et tema praegused kaastöölised samasuguse armastusega jätkavad kaastöö tegemist lehele, milline osutub ainukeseks sportajakirjaks meie spordiliikumises.

Möödunud aastaga on kaastööliste võrk tugevasti laienenud ja vaevast leidub kodumaal nurka, kus puudub lehe kaastöölise.

Mitte ainult kodumaa kaastööliste võrk pole organiseeritud, vaid pea kõigis välisuurriikides omame eestlasi-kaastöölisi,

mis võimaldab välisspordiliikumisesest täpset ja õiget informatsiooni saada.

Uuendustena lehe tuleva aastases kavas võiks nimetada: spordijutustuste avaldamist, meie vanimate sportlaste eluloode kirjeldamist, naiskehakultuuri liikumisele suurema tähelepanu pühendamine.

Algaval aastal ilmub „Spordileht“ suu-remas kaustas, erilisel sinaka tooniga paberil sinise trükiga, mis lehe ilu tõstab, silmadele lugemisel mõnusam on ja rahuldab lugejaskonna maitselist külge.

Iga aastatellija saab kaasandena „Eesti kehakultuuri aastaraamatu“ nr. 5.

Neid kõiki kavatsusi lugejaskonnale teatavaks tehes ja käesolevat aastakäiku lõpetades soovib „Spordilehe“ toimetuse lugejatele, kaastöölistele kui ka tema levitamises kaasaaitajatele

HÄID JÕULUPÜHI ja

ÕNNERIKAST UUT-AASTAT!

1931. aastal ilmub „Spordilehte“ vähemalt 40 numbrit, iga nädal üks number, arvatud välja märtsi, aprilli, novembri ja detsembri kuu, kuna siis meie ilmastiku tõttu spordiliikumine vaheaegu üle elab.

„Eesti Spordilehe“ toimetuse.

Sport ja kasvatus.

Sport ja kasvatus on kaks lahutamatu mõistet. Kool ja perekond kasvatavad last kuni tema kooli lõpetamiseni. Siis siirdub noor inimene tegelikku ellu, kus tema kõigi seltskondlike pahede ja hüvedega tutvuneb. Iseäranis külgehakkavad on pahed. Noor inimene ei oska vahet teha kõikide pahede hukkamõistetavusest, võttes tihti eeskujus inimesi, kellel domineerivad pahad omadused. Perekond ei suuda ka enam seda mõju avaldada noorele inimesele ja temale selgeks teha, et vaja püüda ainult paremusele ja ennast igatpidi korralikuks seltskonna liikmeks arendada. Siin peab appi tulema suurel määral seltskond ise ja seltskondlikud organisatsioonid. Organisatsioonidest, kes teevad agaralt kasvatuslikku tööd, võiks nimetada organisatsioone, kes tegutsevad hariduslikul põllul, noorte ühinguid ja sportorganisatsioone.

Praegu võib julgesti lugeda üle Eesti 200 sportorganisatsiooni, peale selle kaitseliidu, kaitsevõe, politsei, püriivalve — ja kõigi neisse on koondunud vähemalt 20.000—25.000 noort inimest.

Kas need sportorganisatsioonid ainult sporti harrastavad, jättes tähele panemata teisi seltskondlike nõudmisi inimese suhtes? Siis peab tõesti tähendama, et sport on ainult üheks abinõuks inimese füüsilisele kasvatussele, kuna seltskondliku kasvatuseta ei ole mõistetav sportimine ja temaga kaasaskäivad võistlused. Võistlused, mis alati peetakse pealtvaatajate ees, ise juba nõuavad distsipliini, korralikku esinemist, ausat ülalpidamist ja veel terve rida teisi omadusi — ja see oleks seltskondlik kasvatus.

Aastat paarkümmend tagasi, kui meil olid ainult üksikud sportorganisatsioonid, meie noorsugu talitas täitsa omapead. Hulgigaansus, ulakus, kasvatamatus, joomine ja teised pahed — need olid kõige harilikumad nähed. Ja nüüdki näeme, et meie kodumaal maakonnad, kus sportorganisatsioonide võrk

nõrk, on ulakust palju rohkem. Võtame näiteks Petseri maakonna, kus pea sportorganisatsioonid puuduvad, on harilikud nähed pussitamised ja löömingud. Maakonnad, kus organisatsioonide võrk tihe, ei olegi pea sarnaseid nähtusi.

Kõik need sportorganisatsioonid teevad tüsedat tööd kasvatuslikul alal. Kuid kahjuks sporttegelasi ja sporttegelaste kasvatajaid on meil vähe. Meie kasvatajad hoiaavad ennast eemale organisatsioonidest, seega jättes oma kogemusi pühendamata rahva teenistusse.

Noormees, astudes ellu, vajab veel edasiarendamist ja kasvatust. Kõik hariduslikud organisatsioonid on oma kavas võtnud kasvatusliku töö, kuid suurem hulk noori on koondunud just sportorganisatsioonidesse — ja siin peab see kasvatuslik töö nende juures tehtama. Seega ei ole mõistetav spordiliikumine ilma kasvatusliku tööta. Tunneme terve rida noormehi, kes astudes sportorganisatsiooni, on pea täitsa kasvatamata ja vastuvõtmata meie seltskonnale, kuid juba mõni aasta tegutsemist sportorganisatsioonis kujuneb temast päris korralik seltskonna liige. Sportorganisatsioonis keeb kõva töö pea iga päev ja siin ei saa distsipliinita läbi. Seltsi kord, aus võistlemine ja korralik ülalpidamine juba iseenesest nõuavad noorelt inimeselt enese taltsutamist.

Ei saa ju öelda, et kõik sportorganisatsioonid seda kasvatuslikku tööd täiel määral teevad. See tuleb sellest, et neis puuduvad sporttegelased ja kasvatajad. Kuidas seltsi juhatas, nii ka liikmed.

Eeskujul võiksime võtta paljuist välisriikidest. Seal on kasvatus nüüsamata tähtis, kui sportlik tagajärg. Ja tihti hea sportlane, kel väga head tagajärjed, heidetakse seltsist välja, kui tema on sügavalt patustanud oma seltsi vastu.

Lugupidamine seltsi juhatuse ja oma kaastöölise vastu on eeskujulik. Saksamaal näiteks

nimetatavad seltsi liikmed oma esimeest härra presidendiks.

Ei saa ju loomulikult nõuda, et meie noor liikumine oleks sellel lühikesel ajajärgul suutnud organiseeruda täiel määral, pealegi ju, kus meil tegelastest suur puudus.

Meie, kasvatajad, peaksime siin abiks olema ja ennast pühendama rahva teenistusse, sest suurem osa meie noorsugu kasvab kitsastes oludes, kus vanemad ei suuda neile korralikku kasvatust anda — ja kui seltskond neid ka ei kasvata, kus saab siis neist korralikke kodanikke.

Ja kuidas siis teha, et spordi ja kasvatussega paremaid tagajärgi saavutada?

Meie peame organiseerima rohkem sportorganisatsioone ja neisse tõmmama suuremaid rahvahulke. Aga kust võtta neile juhte, kasvatajaid?

Selleks on nüüd Tartu kehalise kasvatusse instituudi lõpetamisel 40 eriteadlast spordi- ja kasvatusõpetajat. Nendest peaks tulema meie tulevased kehalise kasvatusse ja kasvatusse juhud.

Kuid peale selle vajame ju sportjuhte ja sporttegelasi. Selleks on sportkeskorganisatsioonid oma kavas võtnud sporttegelaste kursuste korraldamise. Need kursused on mõeldud eeskätt Tallinnas ja siis igas maakonnalinnas. Sellega kasvataksime üle maa sporttegelasi, mis tunduvad paranemist meie liikumisse peaks tooma.

Ei ole vaja arvata, et kehaline kasvatus on ainult ühe kitsama seltskonnakrihi ülesanne, vaid see peaks kujunema riigi üheks tähtsamaks ülesandeks.

Rahvas, kes füüsiliselt tugev, võib oma riigi julgeoleku kaitset kindlustada ja kergelt üle elada kõiki majanduslikke raskusi.

Näiteks Inglismaa, kus polnud enne ilma sõda regulaarset sõjaväge, suutis sõja esimestel kuudel koguda küllaldaselt vabatahtlikke, kes osutusid headeks sõduriteks, vaatamata, et nemad polnud saanud sõjaväelist eelharidust, sest sportorganisatsioonid olid teinud neist füüsiliselt tugevad ja korralikult kasvatatud seltskonna liikmed — ja see olekski kõik, mida nõuab riik oma kodanikelt.

Nüüsamuti osutusid U. S. A. kodanikud headeks sõduriteks. Kuid suure Venemaa massiline sõjavägi oli väga nõrk just oma puuduliku füüsilise kasvatusse ja vaimlise arenemise tõttu.

Kui organisatsioonid teevad kõik eeltööd, mis riik vajab ühelt kodanikult oma julgeoleku kaitseks — siis on nemad täitnud oma suure ülesande. Riik aga peaks tõsiselt mõtlema terve rahva kehalise kasvatusse arenemise peale.

Vaimiliselt ja füüsiliselt terve rahvas ehitab üles majanduslikult tugeva riigi.

A. M.

— Ungari-Austria maavõistlus ujumises uues Budapesti talibasseinis lõppes Ungari võiduga 42:27. Ungari nimele püstitati 2 uut rekordi: Hallasi 400 mt. vabalt 5:15,8 ja Bitskey 200 mt. selili 2:47,2.

— Saksilasel uus rekord kahega rebimises. Münchenlane Ismayer on kahega rebinud esialgu 215, siis 220 ja lõpuks 225 naela. Keskkalaus oli seni Saksa rekord Zimmeri nimel 214 naelal ja ilmerekord Haasi nimel 215 naelal. Nii on mõlemad rekordid ühe õhtuga tugevasti löödud.

— Holland tahab korraldada ilmameistri võistlusi. Jalgpallis tulevad järgmised peale olümpiaadi ilmameistrivõistlused korraldamisele 1934. a. Hollandis on mõtted liikvel, et tähendatud võistluste korraldamise enda kätte võtta. Loodetakse ettevõtet teostada juuremaksuta.

Sportlisest ärkamisajast sihikindla tegevuseni.

„Spordilehele“ kirjutanud dr. Juh. Vilms, kehakultuuri sihtkapitali val. esimees.

Uue aasta eel seistes ja tehes tagasivaateid möödunud tegevusest ka meie sportlase liikumise alal — ei saa jätta tunnustamata suurt edu, mis oleme näiliselt läbi teinud. Kuid see edu on vaid osaline.

Seisukorra mõistmiseks on vaja ajalisi perspektiivi. Mis ütleb see meile?

Meie kehakultuuri liikumine on vaevalt üle kahekümne aasta vana. Selle aja jooksul on olnud mitmesugused tegurid mõjutamas tema sisu ja välist vormi.

Enne maailmasõda valitsenud rahva jõukus ja alaline rahulik edenemisvõimalus pakus sportlasele ärkamisajale võimalusi aega ja raha kulutada kõige kiuste — ka spordile. Puudusid igasugu eeltingimused ja spordi peale vaadati kui tsirkuse peale. Kuid tänu meie esimestele kehakultuuri harrastajatele — võideldi läbi spordi ideega! Linnad tunnustasid teda varsti.

Maailmasõja kestel ja osalt ka esimesel Eesti iseseisvuse aastail valitses meil teine ajajärk — sportlase romantismi aeg!

Sportlase romantismi ajajärk on ilusamaid lehekülgi meie kehakultuuri liikumises. Siin ilmusid ürgjõuliselt näitelavale sportlased suurusel, kes ka sel alal Eesti nime viisid laia maailma, isegi ühele tasapinnale teiste suurrahvastega. Sportlase organisatsioon arenes lopsakalt, noored jõud valmisid, kes pidid, nagu loodeti, Eestile sama nime spordilmas looma nagu Soomelgi. Riik toetas ohtlalt rahadega ning avalik arvamine oli äärmiselt heatahtlik omas enamuses.

Kuid nüüd elame tõsielus. Peame pettunult tunnustama, et romantilise aja lootused pole mitte kõik täitunud! Rahvusvahelises

ilmas pole meil anda asemikke sportkangelasile, isegi jalgpall näitab rahvaesituse puhul langust! Riik on rahalistest toetustest ikka enam ja enam tagasi tõmbunud, jättes kehakultuuri liikumise tihti oma enese jõule!

Seega seisame praegu reaalse kehakultuuri poliitika ajajärgus!

Miks pole tõusnud meil sportlasi suuruseni?

Arvan, põhjused on mitmekesised. Esimesel kohal näib olevat linnade rohkem arenenud lõbukultuur — kinode, pidude jne. näol, teiseks aga närvilik elutempo ja tööpuidus, mis sunnib hirmuga võitlema homse päeva leivapalukese eest, jättes vähe üle vaba aega ja treeninguvõimalusi.

Vaatamata meie sportlase tasapinna langemisele — oleme aga edenenud olude ulatusele. Kehakultuur on tunnust leidnud mitte ükski linnades, vaid ka maal. Samuti on ta rakendatud abinõuna koolis, kaitsevões, kaitseleidis ja isegi tööliskonnas eriliste vormidena ja sihtidega.

Meie sportiline organisatsioon on tugevnenud ja arenenud erisuunade järele — s. o. spetsialiseerunud. On loodud isegi teaduslik õppeasutus Tartu ülikooli juures.

See kõik annab lootusi! Tuleb kord aeg, kus algavad vilja kandma need suured ettevalmistused rahva keha ja vaimlase tervise alal, siis näeme vilja, mida külvame.

„Terve vaim terves kehas“ — nii käib meie põhimõte. Vastuvõtmatu ja ebaloomulik on meil kuulda, kuidas laulis üks laulik, — et — „ilus on surra, kui oled veel noor.“ Ei, sportiline hing ikkab võitlust takistustega ja seepärast on elu meie eesmärk!

Kiirpilte meie raskesporti juhtidest.

Kes teda ei tunneks — lahke, naeratav Saulman. Tema ja ta pruun ametportfel, need kaks on nagu kokku kasvanud. Siis pikad, painduvad sammud. — Näha kohe, et on jooksja. Mis tal aga raskejõustikuga pistmist, seda keegi ei tea.

Mees ise muhelev, salapärase. Võib ka „äge“ ja järeleandmatu olla, kuid seda ainult siis, kui jutt on rahast, ehk meeste saatmisest, mis kuuldega seotud. Elab spordile ja „spordist“. On „Kalevi“ vihane vastane?

Muidu kena „kameraad“. Muudab aga kuuldavasti lähemal ajal nime, lisades lõppu „s“. Seda küll vist möödunud raskejõustiku maavõistlustel kohanud lätlaste soovitusel.

Kui sulle tuleb vastu tugev, raskete sammudega ja murtud kõrvadega maadleja moodi mees, siis tea, et see on Kursman. Vahest lonkab vähe oma paremat ehk pahemat spordile ohverdatud jalga. On spetsialiseerunud maadlusteadlane.

Vist sellepärast teebki vahest iseteadva näo. Südamest on aga lahke ja lõbus seltsimees, läbi ja läbi „Kalevlane“. On kohtunikudelele kohtunikuks — kui vaja. Enne kukub kuu taevast, kui tema järele annab. Eriti veel siis, kui mängus on kalevlane. Kokkuvõttes jääb ainult ühe milligrammi Saulmanist järele.

Johannes. Ma mõtlen siin Jaan Kauba't — Koplast. On ideaalne sportlane, kuigi ise sporti ei harrasta. Harrastab ainult juhtida. Oli hulga aastaid juhatajust eemal. Nüüd võttis jälle ohjad oma kätte ja asus raskejõustiku tüürirattale. Praegu E. K. R. V. L. raskejõustiku osakonna esimees, seega „A“ ja „O“. Peab paragrahvidest parajal moodsul kinni, olgugi et selts, keda ta esitab, seda ei poolda.

„Kalevi“ Juks. Maadleja ja spordi juht, on seda ja oli seda juba „õndsalt“ Venemaal. On siin praegu „Kalevis“ noorematele õpetajaks — juhiks, tegutseb ka vahest kohtunikuna, aga ükskõikne on mees. Loid — peame ütleva. Võidab või kaotab, üks kama kõik! See on maksev ka siis, kui ta maadlusmati juures kohtunikuks.

Loeb teiste maadluse ajal ajalehte, või jääb lihtsalt „magama“. Nagu polekski tema asi. Taheti meest hiljuti valida raskejõustiku liitu — keeldus, puudus arvatavasti tahtmine tegutseda. Ta flegmaabiline paenduvus ei tekita talle süiski vaenlasi (nagu eelpool kirjeldatuile), seepärast on ja jääb ta heaks seltsimeheks. Praegu Tallinna „Kalevi“ raskejõustiku abiesimees.

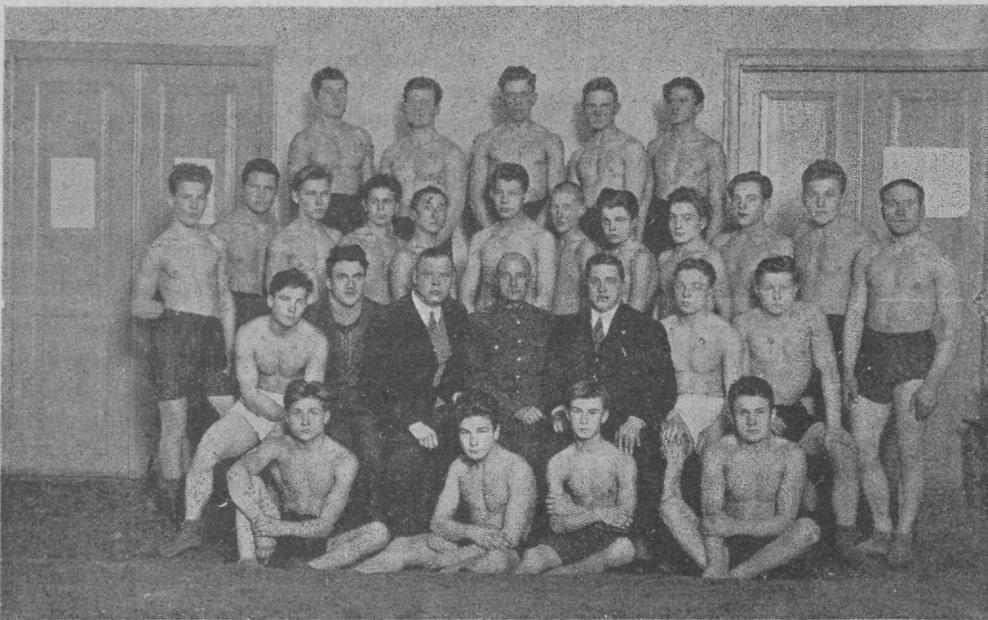
Tartu Kalev Valgas.

7. det. peeti Valgas sõprusvõistlust Tartu Kalevi ja Valga NMKÜ meeskondade vahel. Võrkpalli alginutitel paistis silma, et tartlaste mäng ei olnud kuigi suurepärane. Peagi oli seis 10:2 Valga eduks. See suur võit hellitas mehed ära ja lõpuks lõi isegi verest, nii et tartlased kiiresti järele tulid ja game omale said 15:12. Teisel gamel rabsid Valga poisid kogu ihu ja hingega ning said game omale 15:3. Kolmas game algas tugeva spurdiga tartlaste poolt, kes võitsid 15:2. Seega 2:1 Tartu Kalevi kasuks.

Mis üldse mängusse puutub, siis ei olnud see sugugi halb, vaid lonkas ainult siis, kui meeleolu langes.

Järgnev korvpalli mäng oli õige äge. Meeskonnad olid mängu juures äärmise innuga. Alginutitel kuulus edu Valgale, kuid poolaeg lõppes 16:14 Tartu Kalevi nabi võiduga. Samuti ka teine poolaeg oli äge, mis lõppes Valga NMKÜ kasuks 25:20. Seega kogu mängu võitis Tartu Kalev 36:35. Valga NMKÜ kaotas just Tartu Kalevile oma „ausa“ mängu tõttu, sest nad ei tahtnud üldse tehnilisi foule sisse visata, vaid viskasid lihtsalt outi. Tartu mehed olid eriti head pealevisketes.

Maadluskursused Valgas.

Kursustest osavõtjad ja korraldajad (keskel).

Valga kaitseleidu maleva korraldusel 11. nov. — 22. nov. peeti hiljuti muretsitud unel matil maadluskursused. Kursusi juhataks kehakultuuri sihtkap. instruktor A. Ohaka. Huvi maadluspordi vastu Valgas on suur, mida ka osavõtjate arv (50 osav.) tõendab. Samuti võib ka tähendada, et korraliku harjutuse järele juba lähemas tulevikus Valgast häid noori maadlusmatil näha võib; kursuste lõpul korraldatud omavahelised võistlused näitasid, et mõnigi vanem maadleja noorte käest seljakaotused vastu pidi võtma.

Võistlused korraldati viies kaalus ja kujunesid tehniliselt järgmiselt:

Kärbeskaal: 1. Sepp; 2. Hiire; 3. Tarsch.

Sulgkaal: 1. Ahun, A.; 2. Lavin; 3. Käis.

Kergekaal: 1. Mürk; 2. Ahun, E.; 3. Ülenurm.

Kergekeskkaal: 1. Teekmann; 2. Muuna; 3. Lipp.

Keskkaal: 1. Visnapuu; 2. Kangro; 3. Raat.

A. O.

Eesti esivõistlused vabamaadluses

13.—14. detsembril 1930. a.

Ins. Käppa rändauhinna raskejõustikus 1930. a. peale võitis V. S. Sport.

1930. a. Eesti vabamaadluse meistrid.

Kärbeskaal — Sikk, Sport, Tallinn.
Sulgkaal — Luigaleht, Kalev, Tall.
Kergekaal — Mislér, Sport, Tallinn.
Kergekeskkaal — Praks, Sport, Tall.
Keskkkaal — Kullisaar, Kalev, Tall.
Poolraskekaal — Palm, Kalev, Tall.
Raskekaal — Luiga, Kalev, Tallinn.

Punktide vahekord:

Sport, Tallinn — 23 pk.
Kalev, Tallinn — 18 pk.
ÜENÜ, Aruküla — 1 pk.

Kuigi meil maadluse-ajaloo kohta täpsed andmed puuduvad, oletatakse siiski, arvesse võttes ettevõetud uurimuste tulemusi, et maadlus sai alguse 4—5 tuhat ehk rohkem aastaid tagasi Indiast, levinedes sealt Egiptusesse, edasi üle Kreeka ja Rooma Euroopasse

ning lõpuks Ameerikasse. See oleks lühikene ülevaade maadluse teekonnast. Edasi oletatakse, et muistse aja maadlus sarnanes rohkem praeguse aja vabamaadlusele. Praeguse aja n. n. kreeka-roma maadlus sai alguse Prantsusmaalt 19. sajangu keskel, seega oleks tema õige nimetus prantsusmaadlus. Ajajooksul on mõlemas maadlusviisis põhjalikud täiendused ja uuendused ette võetud. On kujunenud kaks maadlusviisi — kreeka-roma ja ameerika vabamaadlus (catch as catch can).

Vabamaadlust harrastavad peaaesjalikult Ameerika, Inglismaa, Kanada ja Shveits, kuna Kesk-Euroopas ja põhjamaades domineerib kreeka-roma maadlus. Kuigi, nagu eelpool kirjeldusest näha, vabamaadlus vanem maadlusviis on, korraldati maailma ja Euroopa esivõistlusi varemalt kreeka-roma maadluses. Rahvusvahelise maadlusliidu asutamise anti mõlemale maadlusviisile ühesugused õigused (maadlusliit koosneb kree-

ka-roma ja vabamaadluse osakondadest, kummalgi osakonnal oma erisekretär). Rahvusvahelise maadlusliidu asutamisest peale leiame olümpia-mängude kavas juba mõlemaid maadlusviise ning Euroopa esivõistlused peetakse järjekindlalt nii kreeka-roma kui ka vabamaadluses. Viimane asjaolu andis tõuke seks, et maadlusporti harrastavad rahvused viimasel ajal mõlemale maadlusviisile on pühendanud tähelepanu.

Eesti kuulub kreeka-roma maadlusporti harrastavate rahvuste hulka. Vabamaadlust harrastatakse meil vähe ja korraldatakse vaid esivõistlusi 1925. aastast peale.

Käesoleva aasta korraldatud esivõistlused vabamaadluses kujunesid Sport-Kalevi klubivõistlusteks, sest peale ülalnimetatud seltsi esitajate polnud teisi osavõtjaid. Asjaolu on seletatav seega, et vabamaadlusele on pööratud vähe tähelepanu ning selle tõttu spordiala provintsis vähe harrastatav. Teiseks mõjuvaks provintsi esitajate puudumise põhjuseks tuleb lugeda seltside majanduslikku kitsikust, puudub ainelise võimalus esitajaid Tallinna võistlustele saata. Konkurents Kalevi ja Spordi vahel oli pinev, sest võistlused otsustasid ins. Käppalt annetatud rändauhinna 1930. a. kuuluvuse. Punktide vahekord eelmistel 1930. a. korraldatud esivõistlustel — poksis, tõstmises ja kreeka-roma maadluses — oli 41—43 Spordi kasuks.

Ikka ja alati iga vabamaadluse esivõistluse puhul väidavad mitmed maadlusporti arvustajad, et vabamaadlusel pole Eestis pinda, nähtu ei erine kreeka-roma omast, olla vaid jala tahapanemine, 75% prantsuse maadlusest jne. Minu arvates oleme liig hädalised ja ei võta arvesse mõjuvaid põhjusi. Tahame kätte saada 5—6 aastaga seda, mida teised rahvused saavutanud aastakümnete jooksul. Oleme harrastanud paljuid aastaid kreeka-roma maadlust, kuid üldiselt jätab meie maadlus tehniliselt palju soovida. Edu tuleb aja jooksul. Selle poole on meie püüd. Ühed saavutavad edu rutem, teised hiljem. Kuid lootus ärgu kadugu. Meie pole vabamaadlust harjutanud, vaid võistelnud. Õigust öelda, pole meie vabamaadluse kasuks midagi teinud, seepärast pole õigust nii nõudlikud olla. Pole meil olnud ei ühtki põhjalikult vabamaadluse asjatundjat-õpetajat (vast O. Käppa Ameerikasse saabumisel saame vabamaadluse treeneri!) Vabamaadlus on raskemaid spordialasid, kiire võistluse iseloomu, mitmekesiste võtete rohkuse ja raskuse poolest. Vabamaadlust tuleb harjutada noorest east peale; vanemal maadlejal; kes harjunud kreeka-roma maadlusviisiga, on raske üle minna vabamaadlusele. Et see nii, tõendavad viimased vabamaadluse esivõistlused. Kuigi võistlused ei pakkunud eeskujulikku vabamaadlust, siiski oli märgata paremust. Noored maadlejad võistlesid vabamalt ja kasutasid vabamaadluse võtteid, kuna vanemad kuidagi ei loobunud kreeka-roma maadlusviisist.

Soov oleks, et spordi organisatsioonid tõsiselt tähelepanu pööraks vabamaadluste

Kooliõpilased sportimisest eemale.

Nende osavõtt organisatsioonide võistlustest keelatud.

Tallinna koolivalitsus on peale rea nõupidamisi jõudnud otsusele, et kooliõpilased ei tohi osa võtta spordiseltside võistlustest ja sellega neile sportimine lubatud ainult koolide värvide all. Allpooltoodud kirjaga on koolivalitsuse otsus koolidele teatavaks tehtud.

„Arvesse võttes ilmsiks tulnud liialdamist õpilaste sportlikus võistlemises, palub linnakoolivalitsus koolijuhatajaid ja pedagoogika-nõukogusid Avalik. keskk. seaduse § 45, avalik. ettekannete seaduse § 14 (R. T. 43, 1923. a.) ja haridusministri määruse kooliõpilaste avalikkudest ettekannetest osavõtmise kohta (R. T. nr. 64 — 1928. a.) § 2 käsitlemisel võtta ühtlustamise mõttes tarvitusele juhtnõörina järgmine korraldus:

1. Koolitöö ajal, s. o. 20. aug. kuni 15. juun., ei tohi ükski õpilane võtta osa väljaspool kooli seisvate organisatsioonide poolt korraldatud sportlikest võistlustest.
2. Koolitöö ajal võivad need õpilased, kellele õpetajate ja kooliarsti arvates võistlus pole kahjulik, võtta osa ainult Tallinna keskkoolide spordiringide ühingu (TKSÜ) poolt korraldatud sportlikest võistlustest ja ainult koolijuhataja loal.
3. Õpilaste võistlustel peab viibima ja korra eest hoolitsemisest osa võtma võistleva kooli õpetaja.
4. Õpilaste sportlikku tegevust suvisel õppevaheajal reguleerib iga üksiku kooli pedagoogika nõukogu.
5. Õpilaste osavõtt väljaspool kooli seisvate organisatsioonide tegevusest toimub keskkooli seaduse § 45 alusel.

Koolidel, kes ei soovi käia selle korralduse järgi, tuleb teatada sellest koolivalitsusele, esitades põhjusi, mis takistavad selle tarvitusele võtmist.

Joh. Kana, koolivalitsuse juhataja.

A. Kaasik, sekretäri abi.“

Seda koolivalitsuse otsust tuleb kahtlemata kahjatseda ja karmiks lugeda. Ei taha eitada, et mõned õpilased sportimisega, võib olla, liiale on läinud, on pühendanud liiga palju aega õieti ainult käsipallile ja selle juures unustanud koolitöö. Kuid selgitamatuks jääb, kas need õpilased ka sportimiseta õppimisega kaugemale oleks jõudnud. Eemaldudes spordist võivad nad oma aega „surnuks lüüa” lihtsa jalutamise ja linna tänavail, või kodus korona mängimisega. Kui koolivalitsuse arvates mõnel alal on liiale mindud ja mõnel õpilased õppimise tulemused nõrgavõitu on, siis oleks võidud kogu rasket küsimust lahendada ümberkorraldusega, keeluga üksikute kohta, võistluste- ja harjutusõhtute piiramisega, arstlike kontrolli sisseseadmisega jne. Nüüd on aga mindud täielise keelu peale välja. Seda ei saa aga heaks kiita.

Ometi teame, et sportlane oma võimete ei kasva üle öö. Teistes riikides, eriti aga Venemaal, Saksamaal ja Ameerikas, on sportimisega koolides erilist rõhku pandud ja sealt tulevad ka silmapaistvad jõud välja. Nende jõududeta ei saa meie sporti ka massiliseks teha, teda rahva sekka viia.

Koolidel ega õpilastel ei ole tihtipeale ainelisi võimalusi harjutusabinõusid soetada, koolidel ei ole välju ega saale, neil ei ole õpetajaid, kellelt võiks kettaheitmist või kuulitõukamist õppida. Seltsid suudavad seda anda, kuid õpilased ei tohi seda enam vastu võtta. See koolivalitsuse karm otsus annab end tunda alles aastate pärast ja siis võime seista tõsise seisukorra juures, kus meil üldse enam kuigi palju sportlasi ei ole, kes Eesti nime kõrgel hoida suudaks. Siis inimesi uuesti kasvatama hakata, leida uut materjali ja võtta uut hoogu on palju raskem, kui töötada praegu, kus valitseb alaline juurekasv. H. V.

Eesti-Leedu ping-pongis 8:2.

Eesti lauatennise meeste võidukas retk Kaunases. Leedu peab õppima veel palju Eestilt.

Leedu-Eesti esimene maavõistlus ping-pongis peeti Kaunases 12. detsembril. Leedu esindusmeeskonna moodustasid Leedu meister Siemens, Kaunase meister Beršteinas ja internatsionaal Amonas. Eesti meeskonda kuulusid Eesti meister Frants, Reinbaum ja Pärnpuu, kõik Tallinna NMKÜ-st. Enne maavõistluse algust tervitas Eesti meeskonda Leedu spordiliidu abiesimees, kellele vastas Eesti meeskonna esindaja J. Lopavok. Eesti meeskonna mängijaile annetati suurvürst Vitautas Suure juubeli aumärgid, mida saavad Leedu tähtsamad seltskonnategelased ja riigimehed. Publikut kaunis palju. Maavõistluse võitis Eesti tagajärjega 8:2. Laupäeval, 13. detsembril peetud linnavõistluse Kaunas—Tallinn võitis viimane tagajärjega 9:1. Maavõistlusel ja linnavõistlusel viibisid ka Eesti saadik Kaunases H. Laretei abikaasaga ja Eesti konsul.

TAGAJÄRJED.

Maavõistluse avamatshil kohtusid Kaunase meister Beršteinas ja Eesti meister Frants. Leedulane võides tugevat lambipalavikku ja kaotas 3:21 ja 7:21.

Teine paar oli Reinbaum ja Amonas. Ka sellel mängul ei suutnud leedulane palju ja lahkus kaotusega 21:10, 21:13.

Esimese punkti tõi Leedule nende meister Siemens, kes mängib vasaku käega täiesti Finberesi kopeerides. Siemens juhtis Pärnpuu vastu aloul koguni 14:3, kuid võitis mõlemad setid 21:16.

EESTI JUHTIS 2:1.

Teises ringis kohtusid Frants ja Amonas. Võit märgiti Eesti meistrile 21:4 ja 21:17. Juba veidi raskem heitlus oli Reinbaumil Siemensiga. Väga libeda saali nõranda tõttu libisesid mõlemad vastased tihti ja kukkusid raskemate pallide võtmisel. Tagajärjeks märgiti 21:18 ja 21:19. Beršteinas võitis Pärnpuu viimase veidi innutu mängu tõttu 21:19 ja 21:18, tuues selle võiduga Leedule teise ja ühtlasi viimase punkti maavõistlusel. Meistrite heitlus Frants-Siemens, mida publik jäljolis suure huviga, andis võidu Eesti meistrile 21:10 ja 21:14.

SEIS 5:2 EESTI KASUKS.

harjutustele, võistlustele ja propagandale. On kindel, et vabamaadlus mõjub tervendavalt meie maadluspordi arengule, oma elava võistluse iseloomuga köidab pealtvaatajaid, tuues juurde ühtlasi maadluspordi pooldajaid. Teisest küljest on vabamaadlusharjutused üheks kaasteguriks kreeka-roma maadlusviisi tervendamisel; võistlejad omandavad liikuvuse, kiire otustamise ja tegutsemise võime, sihid, mille poole meie rühime ja milliseid puudusi meie kreeka-roma maadlusviisi juures leiame ja millede kõrvaldamiseks teid otsime.

Esivõistluste tehnilised tagajärjed:

Kärbeskaal. (56 kg.).

Ani võitis Graubergi 4:40 sek. ja Sikk Anit paremusvõiduga.

Tagajärjed: Sikk, Sport, Tallinn; Ani, Sport, Tallinn; Grauberg, Sport, Tallinn.

Sulgkaal. (61 kg.).

Luigaleht võitis Ahvenat ja Roode't paremusvõiduga. Ahven võitis Miller'it ja Roode't paremusvõiduga. Mislis kaotas Ahvenale ning võitis Rodet ja Milleri.

Tagajärjed: Luigaleht, Kalev, Tallinn; Ahven, Sport, Tallinn; Mislis, ÜENÜ, Aruküla.

Kergekaal. (66 kg.).

Mislis võitis Praksi 4:50 sek. ja Martinsoni 9:30 sek. Praks võitis Martinsoni 24 sek. Martinson võitis Jussit 2:20 sek.

Tagajärjed: Mislis, Sport, Tallinn; Praks, Sport, Tallinn; Martinson, Sport, Tallinn.

Kergekeskkaal.

Praks võitis Sepsivart'i paremusvõiduga. Kohtunikud otsustasid lõpumatši kergelt. Sarnase tasavärgise matši juures, pealegi lõpumatši meistri-

Viik oli saavutatud juba, kuna kavas oli kümme mängu. Reinbaum võitis Beršteinas 21:14 ja 21:16, misjärel Pärnpuu lõpetas tasavärgise ja tugeva partiiga Amonasi vastu üksikmängude seeria 12:21, 21:16 ja 22:20 punktide seisuks 7:2 Eesti kasuks. Kaheksanda võidu saavutas Eesti paarismängus, milles Frants-Reinbaum võitsid Siemens-Amonasi 21:15 ja 22:20.

MAAVÕISTLUS LÖPPES SEEKA 8:2 EESTI KASUKS.

Laupäeval avasid linnavõistluse KAUNAS-TALLINN

Frants ja Sõreiko, kes ainsana võitis leedulastest ungarlaste Baltimaade reisil Mechlovitsilt ühe seti. Matsi võitis Frants 21:4 ja 21:17, millega Tallinn juhtis 1:0.

Teises mängus Pärnpuu võitis Grigalaukase 22:20 ja 21:18. Kohtunikud lugesid Leedus nii tavalisel viisil selles matshis esimesel setil neli palli valesti Grigalaukase kasuks. Hiljem tehti Frantsiga samuti ühes matshis. Lugemine sündis leedu keeles, kuna teatati tagajärjed peaaegu alati vaid nõudmise peale.

Reinbaum-Vitkinas andis tulemuste 21:14 ja 21:17 eestlase kasuks. Seejärel Frants võitis Grigalaukase 21:7 ja 21:10, kuid Pärnpuu kaotas Vitkinasele 15:21 ja 18:21. See matsh oli siiski võidetav. Reinbaum tegi Sõreikole järgmises matshis tugeva sõidu sisse. Pärns hea mängutasemega leedulane löödi 21:14 ja 21:3. Frants võitis Vitkinase 21:17 mõlemal setil, kuna Pärnpuu ja Sõreiko tegid 21:16 ja 21:13 Tallinna kasuks. Viimases linnavõistluse üksikmängus Reinbaum võitis Grigalaukase 21:14 ja 21:19.

Paarismängus Frants-Reinbaum võitsid Sõreiko-Vitkinase 21:17 ja 21:13, millega Tallinn oli võitnud Kaunase 9:1.

Teisel päeval ei esinenud peaaegu sugugi nõrgemad mehed, kuid Eesti meeskond oli juba puhunud ja mängis vabalt.

Pühapäeval peeti Vitautase mäel LELS-i saalis

VITAUTAS SUURE JUUBELITURNIIR.

mille korraldus oli viidud läbi võrdlemisi koduselt. Turniiri esimese grupi võitis Frants ja teise grupi Reinbaum. Finaalis, või õigemini tõsise lauatennise mängu demonstratsioonis Frants võitis Reinbaumi 3:2 ja omandas väljapandud auhinna. Leedulased ei pääsnud auhinnale. Paarismängu esimese grupi võitsid Frants-Reinbaum,

tiitlile, tuleks tingimata 5 min. lisamaadlust määrata. Praks võitis Grünbaumi paremusvõiduga.

Sepsivart võitis Puuseppa paremusvõiduga ja Grünbaum 14:59. Grünbaum kaotas Puuseppale.

Tagajärjed: Praks, Sport, Tallinn; Sepsivart, Kalev, Tallinn; Puusepp, Kalev, Tallinn.

Keskkaal.

Keskkaal oli esivõistluste tugevamaid. Kullisaar võitis paremusvõiduga Kuke ja Reipase. Kukk võitis paremusvõiduga Kusnetsi, Tõntsi 2:15 sek. ja Reipast 14:28 sek. Reipas võitis Tõntsi ja kaotas Kusnetsile.

Tagajärjed: Kullisaar, Kalev, Tallinn; Kukk, Sport, Tallinn; Kusnets, Sport, Tallinn.

Poolraskekaal.

Palm võitis Neo't ja Lõhmust paremusvõiduga. Neo võitis Lõhmuse.

Tagajärjed: Palm, Kalev, Tallinn; Neo, Sport, Tallinn; Lõhmus, Kalev, Tallinn.

Raskekaal.

Luiga võitis Viikbergi paremusvõiduga, samuti Trossmani. Viikberg võitis Kõllot, Luhääri ja Trossmani. Trossman võitis Luhääri ja Kõllot.

Kuigi kohtunikud lõpumatšil määrasid võidu Luigale, poleks ülekohus olnud vastupidisel otsustamisel. Matš oli tasavärgine. Luiga hädaohlikul silmapilgul jooksis matilt. Pealetung oli näiline, milline paremuspunkti ei anna, sest tegevusega tõukas vastast matilt. Viikberg maadles vabamalt, kuid väsis lõpuks. Luiga kasuks märgiti katsed vastast haarata jalgast.

Tagajärjed: Luiga, Kalev, Tallinn; Viikberg, Kalev, Tallinn; Trossman, Sport, Tallinn.

Insener Käppa raskejõustiku rändauhinna võitis kolmat korda V. S. Sport. Punktide vahetõttu 1930. a. 66 — Kalevi 59 vastu.

Joh. Villemon.

teise Lopavok-Pärnpuu. Ajapuudusel jäi pidamata paarismängu finaali.

Arvustus.

Leedulased mängivad praegu vaatamata sellele, et ping-pong on neil tuntud niisama kaua kui meil, võrdlemisi väga algeliselt. Suurem osa kasutab võistluse vaid forhand lööke surumise juures, backhand on täiesti uudisalaks. Service tehakse peaaegu täiesti vindita, kuid üldiselt on märgata suurt armastust keerdpallide suhtes. Kaitsemäng on mõnel mehel arenenud kaunis keskpäraseks, kuid puudub veel otstarbekohane liikumine ja orientatsioon. Ka raisatakse jõudu liig ohttrasti, mis mõjub eriti mängude juures best of five. Leedulaste temperament avaldus eriti pealetungide juures, kuid see oli enam kahjuks kui kasuks, kuna väikese mänguoskuse juures ebaõnnestusid pealetungid sagedasti. Ja suurem osa Vitautase meestest mängib liig vähe mõistusega, mis ping-pongi juures vajalisemaid dupante. Seetõttu kujunes leedulaste mäng kaunis ebaühtlaseks ja ebastabiilseks. Kord esines leedu mängija ühes setis päris hästi, kuid kaotas teises setis täiesti rahu ja kindluse. Oli mehi, kes suutsid hankida alul päris suure edumaa, kuid ei pidanud seda lõpuni.

Vaatame lähemalt üksikuid nimesid, kes tegid kaasa maavõistluse. Parim leedulane on kindlasti

LEEDU MITMEKORDNE MEISTER HANAN SIEMENS.

Mees on mänginud lauatennist juba seitse aastat. Selle aja sees on ta saanud meie meestega võrreldes õige suuri võistluskogemusi, kuna ta on mänginud paaril korral lätlaste vastu, siis Ungari vastu Kaunases ja käinud kahel maailma-meistrivõistlusel. Siemens mängib vasaku käega, kasutab pealetungiks alati eestkäe lööki. Ta mäng tuletab suuresti meele lätlaste Finbergsi stiili, kuid on kindlasti nõrgem, kui Siemens õpiks ära ka backhandi löögi, siis saaks ta kaunis tõsiseks vastaseks eestlastele. Siemensist järgmine mees on

KAUNASE VÄRSKE MEISTER BERŠTEINAS,

kes on õige noor ja kogenematu. Ta saavutas Frantsi vastu mängides suure lambipalaviku tõttu vaid 10 punkti kahes setis kokku. Mees ei tunne üldse backhandi ja kaitse on ta arenemata veel. Vaid suur ind tõi talle punkti esimesel päeval. Kolmas mees võiks olla juba täiesti tasavärgises leedulaste peres

LEONAS SÕREIKO,

kes ainsa leedulasega võitis maailmameister Barnalt ühe seti Leedu-Ungari maavõistlusel. Sõreiko on vahest kõige rohkem arenenud mängija Leedus. Ta võistleb vaid teist aastat ja kurdab, et omavahel mängides ei ole midagi õppida juure. Isiklikult vahest sümboolseima mänguviisiga leedulane. Endine Leedu kergekaalu poksija

VITKINAS

seisab neljandal kohal. See mees on mänginud ka juba seitse aastat ümber. Kaitsemäng on Vitkinase suurim voorus, kuid pealetung nõrga võitu. Service juures püüab tarvitada vintpalle, kuid ei oma veel vinditamise oskust.

SAKSLANE AMONAS,

kes oli maavõistluse koosseisus, on ka hingega mängija, kuid tal puudub julgus ja kindlus. Olles mitmel korral juhtimisel Eesti mängijate vastu, Amonas ei suutnud saavutada ühtki võitu. Frantsi vastu esines ta siiski maavõistlusel kõige paremini.

Algul taheti seada maavõistluse koosseisu GRIGALAUŠKAS,

kuid hiljem jäeti mees linnavõistluse jaoks. See oli ainuke leedulane, kes võitis Frantsilt ühe seti Vitautase turniiris, kuid see sett näis olevat rohkem ohverdatus kui kaotatus. Kaitse ja pealetung on sellel mehel võrdsed, mis tõttu on tingitud tema tugev vastupanek eestlastele.

Üldiselt on leedulaste tasapind kaunis ühtlane. Neil ei ole seesugust eliiti, nagu meil Frants, Haas, Reinbaum ja Sillam. Kõik küünevad Eesti oludega võrreldes meie teise garnituuri võimeteni.

EESTI MEESKONNA PARIM OLII EESTI MEISTER ALFRED FRANTS,

kes võitis kõik vastased üleoleva paremusvõiduga ja lõi Vitautase turniiri lõpümängus Reinbaumi (Järg 13. leheküljel.)

Lake Placid, Ameerika St. Moritz.

Veebruaris 1932. a. peetakse 3. taliolümpiaadi võistlused Lake Placidis. See nimi on ajalehtede veergudele pääsenud ja kodanikkude kõrva puutunud alles selle järele, kui rahvusvaheline olümpia komitee otsustas talimängud pidada selle Ameerika linnakeses. New York ja osa Ameerikat tundis seda loomulikult varem, kuid meile pakub see kindlasti uutist.

Ameerikale on see tähendusrikas koht, kuna
SEAL SÜNDIS AMEERIKA TALISPORT.

Varemalt üldiselt ja ainult vähesel arvul veel tänapäev ollakse Ameerika hommikupoolsete linnade jõukamates ringides arvamisel, et talikuud vastuvaidlematult tulevad mööda saata Floridas või Lõuna-Kalifornias. Kes aga soovis tingimata näha lund ja jääd, pidas oma kohuseks teha reisu Euroopasse, Schveitsi St. Moritzisse.

See oli traditsioon ja nii kestis see 1903. aasta jõuluni. Tol aastal paar noort loodusest vaimustatud erakut talitasid silmatorkavalt erakorraliselt. Nad ei sõitnud tuhandeid kilomeetreid lõunapoole, nad ei sõitnud tuhandeid kilomeetreid üle Atlandi, vaid reisisid New Yorgist naabrusesolevasse Adirondacksi, mis on osa Apalach mägestikust. Seltskonna juhiks oli New Yorgi üliõpilane Melvil Dewey. Vaimustatud looduse ihust ja sportimise võimalustest ütles ta:

„SIIA ASUTAME ENDA ST. MORITZI!”

Tänapäev on Lake Placid Adirondacksis saanud ameeriklaste St. Moritziks, kuhu koguneb noorsugu, kus peetakse tähtsamad talispordi võistlused.

Lähedas ja kaugemas ümbruskonnas on tekkinud sajad talikuurordid ja talispordi-

linnakesed, kus arenenud on talispordivõõraste tööstus ja ehitatud võõrastemajad, klubihooned ja villad. Melvil Dewey on õieti Ameerika talve avastaja. Lake Placidi spordiklubil on tuhandeid liikmeid.

ADIRONDACKS ON VÕETUD LOODUSKAITSE ALLA.

New Yorgi osariik on hulk kultiveerimistööd teinud, ostnud kokku maid ja metsi ning kulutanud miljoneid dollareid. 1905. a. viidi metsadesse uued bübrid, mis vahepeal välja surnud olid. 1915. a. viidi sinna põtru. Tuhandetes järvedes ja paljudes jõgedes ujuvad haruldased kalad.

Rocky Mountains on mõnest seisukohast parem ja eeskujulikum Lake Placidist, kuid selle eest on esimene ka ainult mõnituhat kilomeetrit New Yorgist. Sellegipärast kestab sõit New Yorgist Lake Placidini 12 tundi, kiirematel rongidel maksab reis New Yorgist Lake Placidini ja tagasi 24,5 dollarit.

Lake Placid on küllaldaselt külm talispordivõistluste pidamiseks. Quebeci ja Montreali, neisse Kanada jäähockey keskpunktideni, on sealt vaevalt 150 kilomeetrit.

Lake Placid asub all orus ja omab lund detsembrist märtsini.

KOHT ON VAEVALT 568 MEETRIT ÜLE MEREPIINNA,

kuna teda ümbritsevad mäed 1600 meetrini tõusevad.

Ameeriklased on juba välja arvestanud, et võimalik on soetada allasõiduteed, mis laskub kilomeetri võrra. Raskusi teevad metsad ja kivid. Puuduvad avarad allalask kohad suusatajatele. Kuid harjutuseks on maastik ümbruskonnas soodne.

Suusakomisjoni poolt on hüppemäe kõrgus ja ehitus kindlaks määratud, mis võimaldab hüppeid 40—60 meetrini. Mõnede muudatustega ja ümberseadmistega võib hüppe kaugust tõsta 10 meetri võrra. Hüppekohal on 2000 pealtvaataja jaoks ruumi.

Suusavõistlusteks peab maastikuga leppima, nii nagu ta on. Kõrguste kõikumised on 100 ja 300 meetri vahel. Kavatsetakse ehitada

SIRGE ALLALASKE TEE 1000 MT. PEALE.

Soodsad on väljavaated uisutusvõistlusteks. Sel alal on Lake Placidil 20-aastased kogemused. Ka naabruses Saranac Lakes on järvel eeskujulik liuväli. St. Moritzi jääväli oli 70 korda 100 meetrit, Lake Placidis võib ringtee anda 400 mt.

Ilusõiduks on ette nähtud eriväli 60 korda 210 mt. Selle eest arvatavasti hoolitsevad ameeriklased viimsete peensusteni, et tasa teha suusavõistluskoha puudusi. Jäähockey jaoks on suured väljad, nii et korraga 2—3 võistlust võimalik on pidada.

Bobsleightee ehitamiseks eeltööde tegemisel käis erikomisjon Euroopas samade teedega tutvunemas. Kõrguste vahe Lake Placidis tuleb 200 mt., kuna see Chamoni's oli 156 mt. ja St. Moritzis 130 mt. Ehitiste püstitamine maksab 75.000 dollarit.

LAKE PLACIDIS ELAB 3000 INIMEST.

Kuid võõrastemaju ei saa võrrelda St. Moritzi omadega. Kuid on olemas rikkalikud ja avarad klubihooned. Koht võib 1500 külastajat ja osavõtjat vastu võtta, kuna lisaks klubi ise sama palju voodeid vastuvõtuks pakuda võib. Naabruses olev Saranac Lake oma 700 elanikuga võib ka 1500 või rohkem külastajat vastu võtta, nii et üldse 5000—6000 võõrale peavarju anda suudetakse.

Kunstnikud jääl.

Viimi au ja uhkus iluuisutamises Fritzi Burger, kes norralase Sonja Henie järele ilmameistri võistlustel tulnud teiseks, avaldab mõtteid iluuisutamise kunstist.

Iluuisutamise võistlustel on kohtunikud külma vastu kaitstud, võistleja aga. . . . Paremal — Fritzi Burger.

Umbes seal, kus lõpeb sport ja algab kunst, algab iluuisutamine jääl. Et esineda selles spordiharus, peab omama suurt talenti. Võib saavutada puhast ja laitmata vormi uisutamisel jääl, kuid iluuisutamises millegi saavutamiseks võidakse ikkagi kaugele olla, vaatamata kõigi pingutuste peale. Raudset hoolt, endavalitsemist ja lõpmatut kannatust peab omama iluuisutaja. Ainult hea tantsijanna võib saada kunstnikuks jääl.

Kui on kõik ära õpitud ja arvatakse, et kava täitmiseks enam mingit takistust ei ole,

et võib rahuliku südametunnistusega astuda kohtuniku ette, siis võib juhtuda, et teie kava ei meeldi mõnele kohtunikule, kui tal teine maitse olemas. Teie kavatsused ja lootused on purunenud, kogu hooaja harjutustöö on luhunud ja tuleb oodata uut hooaega, et harjutustega uuesti otsast peale hakata.

Tagajärjerikas iluuisutaja peab omama kunsttunnet. Võimed peavad olema nii suured, et lõpuks kohtunikkude võidetakse. Muusika ja tantsu talendi kõrval peab omama iluuisutamiseks kõik tehnilised eeltingimused.

Linn, millel ei ole iluuisutamisevälja, ei saa kuidagi anda head materjali iluuisutajateks, kuna viimased hooajal tundide viisi harjutama peavad.

Sportimisega pole vaja alata liiga vara. Mina näiteks alustasin alles 10-aastasena; võin väita, et ma süiski liiga hilja algust pole teinud. Võib isegi öelda, et varajasem algamine kahjulikult võib mõjuda kasvava lapse kontide ja liigmete peale.

Harjutamine peab sündima alalise treeneri järelevalvel, kelle kriitika, vahest ka hävitav, abiks peab olema. Vahest ei nähta küll palki enda silmis, kuid sellega peab harjuma. 5—6 tundi harjutust päevas hooaja algul on möödapääsemata. Algaastatel tuleb õppida tantsimist ja vabadel silmapilkudel hullata jääväljal.

Suvekuudel tuleb tennist mängida ja tegeleda akrobaatikaga, et hoida keha vormis. Kui tuleb hooaeg, peab algama koolisõiduga, milles tuleb järjekindlalt edasi minna. 2—3 nädala jooksul omatakse täielik vorm, millega võib minna nõudlikuma kohtuniku silma alla.

Kuid igal rahval ei ole talenti kasvatada häid iluuisutajaid. Kuigi Inglise linnad omavad hulk iluuisutamise välju, pole sealt silmapaistvaid jõude esile kerkinud. Kuid selle vastu on Viin, see vana valsi- ja muusikalinn, annud iluuisutamises kunstnikke.

— Tshehoslovakkia olümpia komitee arvestuste järele läheb ühe sportlase saatmiskuludeks Los Angelesi mängudele 22.000 tshehi krooni, mis on umbes 2300 Ekr.

— Inglise Dan Shortland on pehmeks teinud maamehe Jack Stanley. Viimase silmakulm löödi veriseks.

Suusataja päevamuresid.

„Spordilehele“ kirjutanud E. Lepp.

Tuleb või ei tule? Vististi ikka tuleb. Räägitakse, et pihlakamarju olla sügisel olnud „punane meri.“ Ja miks siis ei või tulla tali. Kindlasti tuleb, ja nii külm, et paukuv pakane paksu Margaretha lõhki lööb ning lumerohkuse tõttu liikumine Tallinna tänavatel ainult suuskadel võimalik on.

Oh seda ilu ja õnne siis suusameestel. Oh seda pidu ja põlve siis Abramsil, Fedja Teetsovil ja Resevil.

Suusalaod on tühjad, isegi ajast ja arust läinud kolmemeetrilised suusad on hea hinnaga läinud. Ja Tartus Käppa hõõrub käsi. Töötab ju nüüd vabrik vahetpidamatult ööd kui päevad. Suusavoorid aina veerevad alalõpmatult jaama poole täitma vaguneid värskete tõrva ja laki järele lõhnavate suuskadega.

Ainult Otepää mägedel ja orgudel kurvvalt vingub tuul. Tühi ja paljas on siin lumistel mägedel, kus veel äsja saledad kuused ja kased uhkelt latvu sirutasid sinava taeva poole. Ainult üksikud jändrikud kadakad on jäänud püsima.

Kõik on langenud ohvriks pihlakamarja rikkale sügisele järgnenud lumerikkale talvele.

Nali naljaks, aga kes teab. Võib olla saame ka tublit talvet näha.

Seepärast ei ole ka üleliigne mõtteid mõlgutada ja juttu vesta suusataja päevamuredest.

Suusavarustus.

Eriti vähe kogenenud suusatajale teeb muret vastava varustuse muretsemine. Kalkuleeritakse, kuidas väiksema kuluga saada enam-vähem korralikku varustust.

Varustuse all mõistame suuski, sidemeid, keepe, riideid, jalanõusid, pea- ning käekatteid.

Suuskaade, sidemete ja keppide liikidest ning valikust oli jutt „Eesti Spordilehe“ veergudel (vaata „Eesti Spordileht“ 1930, nr. 1 ja 2), mille tõttu on üleliigne seda siin korrata.

Võtame nüüd vaatluse alla suusataja riietuse, jalanõud, pea- ja käekatted.

Suusataja ülikond

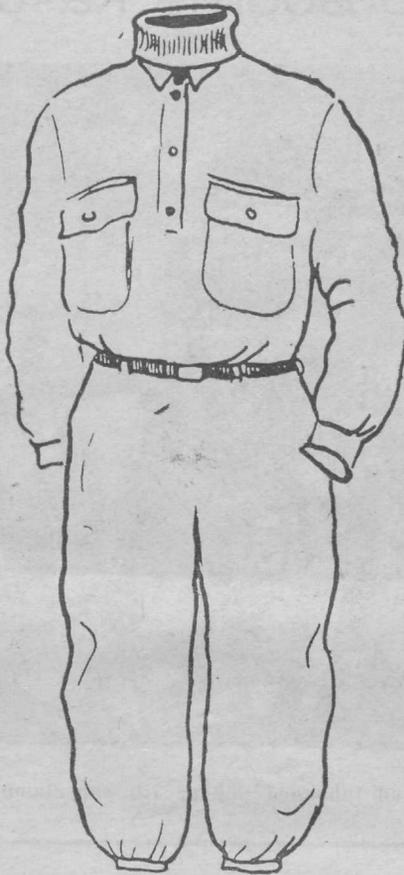
peab olema kerge, soe, tuulekindel ja valmistatud siledapinnalisest riidest, millele kergesti ei tardu lumi.

Loomulik, et sarnase ülikonna hind ei tohi ka liig kallis olla, et selle soetamine kehvemale suusasporidi harrastajatele suuri raskusi ei tekitaks.

Moelehtis leiduvad kirevad luksussuusatressid ei ole kaugeltki praktilised. Need on määratud peajasjalikult pühapäeva suusatajatele, kellede eesmärgiks ei ole sedavõrt suusasporidi harrastamine, kuivõrt ülikonna (tressi) demonstreerimine.

Otstarbekohane ja odav on n. n. „kuradina-hast“ tuuleülikond. See koosneb särgist ja pikkadest pükstest (vaata joon. 1.) Võttes keskmise kasvuga suusataja kohaselt 4—5,5 m. riiet hinnaga Kr. 2:35 meeter, kummi ja nõõpide kuluks Kr. 3:00 ning ülikonna valmistamise töötasuks Kr. 3:50, saame ülikonna hinnal kodusel valmistamisel keskmiselt Kr. 16:00—17:00. Ülihead ja vastupidavad on ka põhjamaade (Norra, Rootsi) erilised riidest tuuleülikonnad, kuid kõrge hinna tõttu on need vähestele kättesaadavad (umbes Kr. 50:00).

Tuuleülikonna alla selga tõmmata villane kampson, mille alla oma korda kuulub aluspesu (soovitav kerge, villane trikoo), mis esimese higi vastu võtaks. Jalga — pikad flanellist aluspüksid. Tugeva tuulega ja lahtisel maastikul suusatades võivad alla jääda ka harilikul pealispüksid. Sarnase tuuleülikonna muretsemise võimaluste puudumisel võib ka lihtsamalt läbi ajada. Sel puhul

on head harilikud vormi-lõikega püksid (kalifee) ja buldanist sõduri suvepluus. Kuid ka siin peab seda silmas pidama, et vähemalt soe aluspesu all oleks, mis higi sisse võtab ja ära hoiab külmetamise.

Suusataja riietub ilmastiku kohaselt. On väljas paukuv külm, siis soojemalt ja mõnusa päikesepaistelise ilma juures kergemalt.

Ka harjutusele minnes peab soojemalt riides olema kui võistluse ajal, kus täie pingutusega maa maha sõidetakse ja koha peale sõitu sooja ruumi või sauna minnakse.

Harjutusel juhtub aga sageli, et peale tublit sõitu tuleb seisma jääda ja mitte kohe ei ole võimalik vabaneda märjast higisest pesust, mille tõttu võib kergesti külmetada.

Peakate

ei tohi olla soe. Suured koetud tuttidega karvased mütsid ei ole otstarbekohased.

See, mis eelpool öeldud riietuse suhtes, on maksev ka peakattele. Mõõdukalt soe, tuulekindel, küllaldaselt otsaesist ja kõrvu varjav ning silmi kaitsev pimestava lume valguse eest peab olema suusamüts. Joonisel 2 on näidatud praktiline suusamüts, mille hind on umbes Kr. 3. Joonisel

3 on kujutatud n. n. poolmüts, mis katab peajasjalikult kõrvu ja otsaesist. Seda võib tarvitada soojema ilma juures üksinda, kuid ka külma tuulise ilma juures kaitseb ta üllhasti otsaesist lõõtsuva tuule eest, tõmmatuna pähe joon. 2 kujutatud mütsi alla. Poolmüts võib olla kujutatud ehk valmistatud pehmest villasest riidest.

Käsi

kaitsevad tuule ja külma eest nahast labakad (kindad). Tugevama külma juures nahkkinna-te alla kätte tõmmata villased labakad. Kindad peavad olema sedavõrt pikad, et nad kataksid tuulesärgi või kamponi varuka otsa ja seega takistaks külma tuule pääsemist ihu kallale. Et kindad kepi hoidmisel ei „libiseks“, kinnaste peopesa väljastpoolt sisse määrada suusamääriga (vahaga, tõrvaga).

Jalanõud

on tähtsam osa suusataja varustusest. Korralik suusasaabas peab olema valmistatud heast tiheadast nahast, olema veekindel ja sedavõrt avar, et saapa sisse mahuksid jala otsa tõmmatuna vähemalt kaks paari villaseid sokke või sukki. Saabas ei tohi pigistada ega „loksuda“ jalas. Ühe sõnaga, jalga peab end saapas tundma mõnusana ja kodusena. Praegusaja moodsad suusasidemed nõuavad saapalt paksu tugevat taldat, mille tõttu kõik erilised suusasaapad on varustatud tugeva tallaga. Saapa säär peab olema pehme ja ei tohi ulatuda liig kõrgele. Kõrge säär takistab jala tegevust ja väsitab eriti sääremarja.

Vabrikute poolt turule lastud erilised suusasaapad on hinna poolest kallid ja vähestele kättesaadavad (kr. 20 — kr. 30).

Suusasaapakaks sobib harilik tugevamast nahast saabas, kuid talle kõvendamiseks tuleb lisa-pooltallad alla lüüa. Otstarbekohased on n. n. „tankid“, sõdurite poolsaadad, millede muretsemine ei tohiks nende mõõduka hinna juures (Kr. 10:00 — Kr. 12:00) suusatajale erilisi raskusi tekitada. Saabaste alalhoiuks tuleb neid vahete-vahel määrada. Parimaks määreaineks on kalarasv ehk kastoor-õli. Kuid ühte peab silmas pidama, et liialdaselt õlitatud nahk on külmem kui õlitamata. Saabaste määreks võib tarvitada ka suusamääret, mis külmal saapale hõõrutakse.

Jalga kaitseb külma vastu villane sokk, nagu eelpool juba mainitud. Ühe paari sokkide juures on hea sokkile peale tõmmata eriline pehme vildist king n. n. „Syylinki“, milliseid Soomes eriti rohkesti tarvitatakse. (Joon. 4).

Avaramate saabaste juures asetada saapa põhja löigatud õlgi ja paberit, mis tunduvalt jalga soendab. Sama eesmärgiga võib paberit mähkida ka jala ümber.

Tugeva paukuva pakase juures on otstarbekohane suusa-saabaste peale tõmmata villased sukapõiad, mis jalga, eriti varbaid, hästi kaitsevad külma eest.

Mis puutub naissuusatajate varustusse, siis ei tohiks see milleski erineda meeste omast. Seelik suusatamine on tülikas ja ebamugav. Sellest on naised ise ka aru saanud, ning tagajärjeks on järjekindlalt kasvav pükstes suusatajate naiste arv.

Esimene Eesti-Soome maadlusmaavõistlus

Helsingis 5.—7. detsembril 1930. a.

22:6 Soome kasuks.

Shveitsis ja teistes lumerikastes piirkondades sõidavad tuhanded pühapäeviti suusatama.

PUNKTIDE VAHEKORD EESTI-SOOME MAADLUSMAA- VÕISTLUSTEL.

0—1	Sikk—Jaskari
0—2	Põntson—Mäkinen
0—3	Misler—Mäki
1—3	Kullisaar—Lindqvist
1—4	Mäll—Helin
1—5	Vink—Sihvola
2—5	Luiga—Laitinen
2—6	Ani—Syrjänen
2—7	Toots—Huupponen
2—8	Palm—Löfberg
2—9	Volt—Savolainen
2—10	Grünbaum—Halonen
2—11	Kusnets—Luukko
2—12	Viikberg—Veeksten
2—13	Ani—Jaskari
2—14	Toots—Mäki
2—15	Palm—Sihvola
2—16	Misler—Huupponen
2—17	Volt—Mäkinen
3—17	Vink—Löfberg
4—17	Kullisaar—Halonen
5—17	Kusnets—Helin
5—18	Sikk—Syrjänen
5—19	Põntson—Savolainen
5—20	Grünbaum—Lindqvist
6—20	Viikberg—Laitinen
6—21	Luiga—Veeksten
6—22	Mäll—Luukko

Eesti on pidanud Soomega maavõistlusi mitmel spordialal, kuid maadlusmaavõistluste korraldamises pole varemalt kokkulepet otsitud, vaatamata õigustatud seisukohale, sest maadlusport on vanemaid Eestis harrastatavaid spordialasid, ala, mil meil rahvusvaheline kuulsus ja mil meie maadlejad teiste rahvuste peres on sammunud eesrinnas. Maadlusmaavõistluste korraldamise kasuks räägib veel asjaolu, et oleme sportlikus läbikäimises Soomega ja meie sportlikkudel organi-

satsioonidel on tihedaid sidemeid Soome omadega; pea igast Soomes korraldatud rahvusvahelisest maadlusvõistlusest võtavad eestlased osa.

Soome on järjekindlalt mitmed aastad pidanud maadlusmaavõistlusi Rootsiaga, millised mõju avaldamata pole jätanud mõlema poole maadlusporti arenemisele. Soome maadlusport on teinud viimasel kahel aastal suuri edusamme. Arvuliselt on kasvanud maadlejate pere, samuti on kõvenenud võistlusklass. Korraldatakse arvurikkad kohtunikude ja maadlustegelaste kursused, millised on üheks kaasteguriks maadlusporti arenemisele. Saavutatud edust tuleb tubli osa ettevõtjate ja organisatsioonidele, kellele on tunnustatud Soomel on ühetaolistest jõududest suur valik, milline asjaolu võimaldas neile pidada ühel ajal kahel maavõistlused Rootsiaga ja Eestiga. Kuigi ametlikult esines Eesti vastu B meeskond, siis võimete poolest ei erine see palju A-st.

Käesolevad korraldatud esimesed maadlusmaavõistlused olgu nurgakiviks edaspidistele, ja loodame, et algatus on mõlema rahva maadlusporti arenemisele kasuks — meile kooliks ja soomlastele harjutuseks, nagu üks Soome tegelastest tähendas.

Maadlusmaavõistluste meeskonna koostamisel arvestati meie paremate jõudude osavõtmisega. Viimasel minutil loobusid mitmed tüsedad jõud mõjuvatel põhjustel — Väli, Pütsep, Loo, Kukk j. t., mille tõttu tuli meeskonda täiendada nooremate maadlejatega. Kuigi algusest peale ei helitunud võidulootusi, siiski loodeti esineda vähemalt tasavägiselt. Ettetulnud meeskonna koosseisu muudatuse tõttu esinesid maadlejatest pooled esmakordselt välisvõistlustel ja seega on seletatav nende nõrk esinemine.

Kokkuleppe kohaselt peeti esimesed võistlused Helsingis 6.—7. detsembril, kuna järgmised peetakse tuleval aastal Tallinnas. Maavõistlustel esineb iga rahvus kahe mehega kaalus, seega üldse 14 mehega. Iga rahvuse maadleja võistleb kumbagi teise rahvuse esitajaga. Maavõistluse matshide üldarv 28. Võidu pealt loetakse võitjale 1 punkt, kuna kaotajale 0 punkti. Ühesuuruse

võidupunktide juures on otsustajaks seljavõitude arv, kuna viimaste ühesuuruse arvu juures seljavõitude kiirus. Kumbagi rahvuse poolt tegutses üks matikohtunik, kuna rahvuste vilemehed juhtivad matshet vaheldamisi.

Võistlused avati avalise avamistseremoniaga, meeskonnad rivistati maadluslavale ja osavõitjaid tutvustati pealtvaatajatele. Soome Võimlemis- ja Spordiliidu maadlusosakonna esitaja pidas tervituskõne, kriipsutades alla spordiliikumise tähtsust rahvuste lähenemisel.

Soomlased ei jätnud maavõistluste eel kasutamata juhust maadlusporti propageerimist. Pealtvaatajatele selgitati maadlusvõtteid ja demonstreeriti ilmaadlust. Robert Oksa näitas isegi, kuidas tuleb eeskujulikku maadlusharjutustundi viia läbi.

Võistlused peeti laupäeva ja pühapäeva õhtul ja pühapäeva päeval. Võistluste kestel teatati rahvale samal ajal Stokholmis peetavate Soome-Rootsi maadlusmaavõistluste üksikasjalised tagajärjed.

Kohtunikuna tegutsesid Eesti poolt — A. Kukk, N. Pärn ja J. Villemson. Soome kohtunikud — E. Väre, A. Tuominen ja V. Penttala. Eesti meeskonda esitas raskejõustiku osak. esimees Joh. Kauba.

KÄRBESKAAL.

Eesti esitajad — E. SIKK ja H. ANI.
Soome esit. — A. JASKARI ja T. SYRJÄNEN.

Kärbeskaal on meie nõrgemaid võistlusklasse ja enamikus on maadlejad noored ja võistluskoostetud, kelle võimed nii füüsiliselt kui ka tehniliselt on nõrgad. Kaalu esitajatele — Sikk'ile ja Anile ei pandud võidulootusi, vaid ennustati seljakaotust. Küsimus vaid seisis selles, kaua suudavad nad soomlastele vastu panna. Soomlastel on selles kaalus suur valik ühetaolistest jõududest. Nagu nad tähendasid, sünnitas neile raskusi esitajate valik ja meeskonna kokkuseadmine. Katsevõistlustel viiendale kohale tulnud mees võistles Rootsi vastu, kuna lähemale tulnud esinesid Eesti vastu. Nende esitajad Jaskari ja Syrjänen tõid Soomele 4 võidupunkti. Jaskari võitis Sikk'i nupust 1 min. 12 sek. ja Ani 55 sek. Syrjänen on Soomele uus mees ja tuleviku lootus. Esines esmakordselt Helsingis, töötab kiirelt ja jätab tehniliselt hea mulje. Ani vastu algas ta pealtungi metsiku tempoga, heites vastase nupust matile. Ani pääses vaevalt seljakaotusest ja ei suutnud end veel kokku võtta, kui juba soomlane heidab teda uuesti käevareheitest silda. Eestvõoheitel saab Ani õlast vigastada ja loobub vastase kasuks. Aega kulus 3 min. 30 sek. Sikkiga maadleb Syrjänen nagu tahab; 50 sek. heitis vastase otse õlgadele.

SULGKAAL.

Eesti esitajad — J. Põntson ja R. Volt.
Soome esitajad — Mäkinen ja J. Savolainen.

J. Põntsoni partii Mäki vastu oli tore ja seega on Põntson teine parim mees Eesti meeskonnas. Ettevaatlikult alustab ta matshi ja heidab kiire nupuheitel vastase õlgadele. Vilemees ei pannud kaotust tähele. Põntson hoidis vastast hulk aega sillal. Mäkinen pääseb kriitilisest asendist ja satub alla parteri. Põntson tõstab vastast ja heidab tagant lindeniga. Partermaadluses olid mehed ühetaolised, Mäkinen maadles vahetult lahtisemalt. Viimases neljainutilises püstimaadluses olid vastased ühetaolised. Põntsoni teenitud paremust ei tunnustatud ja võit anti kahe häälega ühe vastu soomlasele. Tagajärgede väljakuulutamisel avaldas pealtvaatajaskond oma pahameelt vilega. Matsh Savolainen-Põntson oli tasavägine ja võidupunkti saavutas soomlane esimese 10 min. saavutatud heitest. Voldist oodati rohkem. Mees, kes maadeldud kümmeaastast või rohkem aastat, peaks esinema paremini. Peaks oskama vähemalt end kaitsta. Savolainen võitis teda 3 min. 42 sek. Soomlane pääseb Voldile selja taha, viib parteri ja murrab hammerlockiga selja. Paremini ei käinud Voldi käsi Mäki vastu. Käevareheitest otsustati

matsh 3 min. 34 sek. Sulgkaalus töid Soome esitajad meeskonnale samuti neli võidupunkti.

KERGEKAAL.

Eesti esitajad — R. Misler ja A. Toots.
Soome esitajad — A. Mäki ja E. Huupponen.

A. Toots esines esmakordselt välisvõistlustel ja täitis tema peale pandud lootused rohkem kui arvati. Oma vastase Huupposega, kes meie võistlejatele varem tuntud, maadles tema pooleli ja näitas lahtist ning julget maadlust. Soomlane võitis teda ülekaalukalt. Algminutil püüdis Huupponen Tootsi heita käevareheitest. Viimane taipab soomlase kavatsust, pääseb vastasele seljataha ja viib ta parteri. Toots ei suuda vastast parteris kinni hoida. Partermaadluses oli soomlane parem. All olles klammerdab ja viib Tootsi kriitilisesse asendisse. Viimane neljaminutilise püstimaadluse ei too seljavõitu. Saades eelmisest kohtamisest julgust, püüab Toots oma teist vastast Mäkit võita, läheb lahtiselt peale, satub vastase nupuheite ohvriks ning kaotab 36 sekundiga! Misler, teine kergekaalu esitaja, keda peeti isegi Tootsist paremaks, oli vastu ootusi nõrk. Misleril puudub võistlustahe ja maadleja vaim. Võisteldes Mäkiga, satub ta parteri, kus vastane teda täisnelsoniga silda viib ja 3 min. 14 sek. võidab Huupposega maadleb Misler 3 min. 13 sek. Käsvareheitest satub Huupponen parteri, kuid vastuvõttega viib vastase alla ja murrab sillast õlgadele. Kergekaalus märgivad soomlased jälle neli võidupunkti.

KERGEKESKKAAL.

Eesti esitajad — A. Kullisaar ja A. Grünbaum.
Soome esitajad — G. Lindqvist ja O. Halonen.

Kullisaar osutus maavõistlustel Eesti meeskonna parimaks meheks ja tõi meile ainukese selja- ja kaksikvõidu. Esimesel õhtul kohtas ta Lindqvisti ja võitis vastase paremusvõiduga. Teiseks vastaseks oli Halonen, noor, tugev ja lootusrikas tuleviku-mees. Matsh Kullisaar-Halonen oli maavõistluste parim. Soomlane algab tugeva pealetungiga ja püüab kaelaheidet sooritada. Kullisaar hindab seisukorda ja pääseb ühel sarnasel kaelaheite katsel vastasele seljataha ja viib ta parteri. Parteris klammerdab Halonen ja vastased satuvad mati väljaspoolele ning jätkavad maadlust püstasendist. Parterimaadluses määratakse soomlane esimesena alla. Kullisaar püüab vastast ihu ja hingega murda ning seljatada. Vastane omakorda näitab huvitavat partermaadluse kaitset ja seob suurepäraselt. Võte järgneb võttele, nagu maadlusvõtete demonstratsioonil. Lõpuks võtab Kullisaar kahekorde nelsoni sisse ja murrab vastast sarnaselt, et viimase käed jäävad tema kere alla, kuna jalad üle kere ripuvad. Halonen püüab end võttest vabastada järsu keha ülelööbiga. Seks jalgadega üle pea hoogu võttes, puutuvad aga õlad matti. Kohtuniku vile ja rahvas vilistab... Rahvas protesteerib seljakaotuse vastu, samuti protesteerib Halonen. Pealtvaatajad meeldi oleks jälginud huvitavat matshi lõpuni. Seljakaotus riisus neilt selle võimaluse! Teine Eesti esitaja kergekeskkaalus A. Grünbaum oli võimatu halb. Et noored maadlejad kiirelt kaotasid, on neile andeksantav. Puudub neil ja võistluskogemus ja oskus. Et Grünbaum, üks vanemaid maadlejaid, nii halvasti esines — seda ei suudeta kuidagi seedita. Esimene matsh oli Halosega. Soomlane lööb nupust. Seljakaotusest pääseb Grünbaum kohtuniku vilega, sest heide lõppes väljaspool matti. Soomlane lööb uuesti käsivarreheitest eestlase silda ja murrab seljali 4 min. 58 sek. Teises matshis käis Grünbaumi käsi veel halvemini. Ühe minuti 17 sek. seljatas teda Lindqvist. Kergekeskkaalude vahekord 2:2.

KESKKAAL.

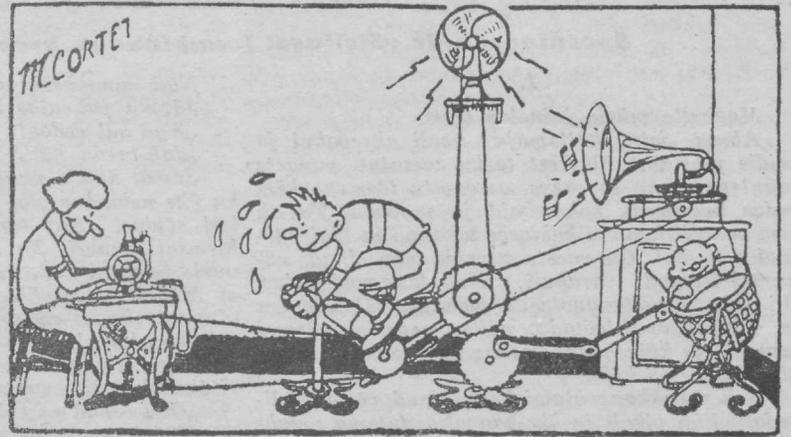
Eesti esitajad — A. Kusnets ja A. Mäll.
Soome esitajad — E. Helin ja K. Luukko.

A. Kusnets on meie parimaid maadlejaid, kes kuulub rahvusvahelisse klassi ja võitnud suurusi, nagu: soomlast Kokkist, ungarlast Pappi, daanlast Jakobseni, sakslast Bräuni j. t. Soome-Eesti maavõistlustel esines Kusnets kahvatult; oli nähtavasti alavormis. Esimesel õhtul maadles tema Luukkoga. Algminutil heitis soomlane Kusnetsi nupust ja viis ta parteri. Kusnets pääseb püstasendisse. Edaspidine Kusnetsi maadlus oli kinnine ja ta püüdis end vaid kaitsta. Ka partermaadluses oli soomlane parem, viies Kusnetsi mitmel korral silla lähedale. Matshi võitis soomlane. Helini vastu esines Kusnets parem. Teeb heite, kuid satub alla. Soomlane ei suuda Kusnetsi parteris kinni pidada ja vastased jätkavad püstasendist maadlust. Partermaadluses pani Kusnets matshi paremuse maksma.

Mällile on loodus kinkinud eeskujuliku maadleja eeldused ja loomulikkud jõudu, kuid puudub see, mida Artur Kukki nimetab „snajuks.“ Mees on kuraasikas ja lubab iga matshi eel oma vas-

Täna nii, homme teisiti.

Võitja, kes tunnustati kaotajaks ja jälle võitjaks.

Kuidas jalgrattur, kes kodu harjutab, võiks kaotsiminevat energiat kasutada igapäevases majapidamises.

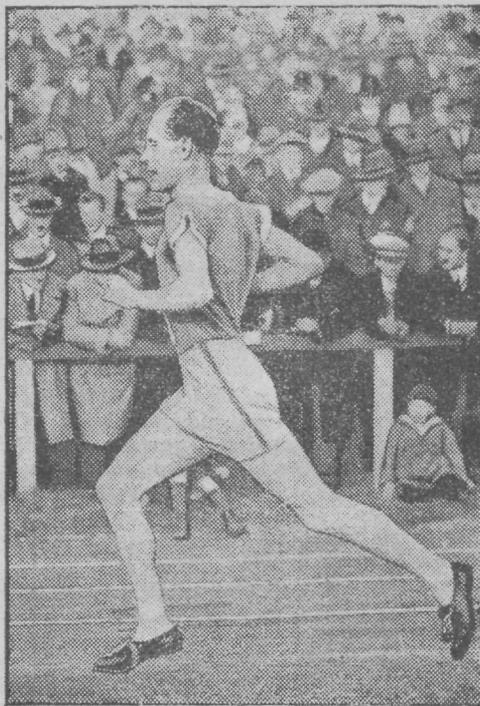
Kuidas mõnikord sportlikud organisatsioonid üksteisele vastukäivaid otsusi võivad teha, selle kohta jutustab Shveitsi „Sport Illustrierte.“

Augustis korraldas Pariisi „Echo des Sports“ jalgratturite „Critérium“ des Aiglons võidusõidu, mis oli jaotatud 3 etapi. Võitjaks tuli belglane Jean Wauters, kellele järgnes Neuhard. Tagajärgede kinnitamine võttis imestamisväärt kuu aega. Nimelt oli proteste antud, et Wauters on võidusõidul kasutanud autot enda edasitoimetamiseks. Protest jäeti tähele panemata. Peale kinnitamisest mõni aeg tegeles selle küsimusega liidu spordikomisjon. Määrati uus uuring, kus juhtnööriks anti korraldus, et Wautersi võit tuleb tühistada ja Neuhard esikohale tulnuks tunnustada. Uurimise komisjon talitaski juhtnööri järele. Wautersilt võeti võit ja ta karistati ühe aastase „puhkusega.“

Wauters pahandas selle otsuse peale,

sõitis koha peale küsimust omalt poolt lahendamata. Ta andis uue protesti sisse. See võeti arutusele. Ning liit tegi salomonliku otsuse, mis võib olla õiglane, kuid samas ka häbiks on. Wauters tunnustati uuesti võitjaks ja diskvalifikatsioon tema kohta muudeti ära. Uurimiskomisjoni liikmed said aga karistatud, kuna neile 31. detsembrini 1931. a. keelati ära juhtida võistlusi.

Otsustagu nüüd lugeja ise, kes siin õige on ja keda vaja karistada.

Kõikide aegade parim jooksja Paavo Nurmi, kes sel aastal pikades maades tuli esikohale, läheb kindlasti 1932. a. Soome värve kaitsma Los Angelesi olümpia-mängudel. Seal jookseb ta aga ainult 10.000 mt. ja maratoni, nagu ta esialgsetest seletustest järeldada võib. 10.000 mt. jookseb ta esimesel päeval ja maratoni kolmandal päeval. Viimases jooksus loodetakse talt uut ilmarekordi. Nurmi peab 10.000 mt. omaks tüsedamaks vastaseks poolakast Kusocinskit.

tase ära neelata, kuid unustab, et puhta jõuga ei jõua kaugele, tuleb ka mõistus tööle rakendada, et kuidas jõudu kasutada. Esimene kohtamine oli temal Heliniga. Soomlane heidab Mälli käsivarreheitest, kuid võte lõpeb väljaspool matti. 4 min. 36 sek. õnnestab soomlasel vastast seljatada. Mäll lõpetas maavõistluse viimase matshi-

ga Luukko vastu, kaotades eestvõõga 8 min. 57 sek. Leidis peale võistlusi, et vastastel pole jõudu sendi eestki, ja et neid võib järgmisel kohtamisel võita?! Keskkal lõpeb 3—1 Soome kasuks.

POOLRASKEKAAL.

Eesti esitajad — J. Vink ja E. Palm.
Soome esitajad — A. Sihvola ja J. Löfberg.

Poolraske- ja raskekaalu Eesti esitajate esinemisega võib rahul olla. Vink maadles esimesel õhtul viiburlase Sihvola vastu. Viimast peetakse üheks parimaks selle kaalu maadlejaks Soomes ja viimastel Hels. Atl. Klubi võistlustel tuli võitjaks Nyströmi ja Pellise üle. Sihvola võitis töövõiduga. Vink püsti maadeldes kuidagi nopib võidupunkte ülerinnaavisketega, kuid parteris on saamatu. Puudub kava- ja järjekindel töö. Teise matshi lõi Vink maha Löfbergiga. Esimene 10 min. oli tasavägist maadlust, partermaadlus ei otsustanud samuti paremust, kuid viimastel minutitel õnnestus Vinkil paaril korral vastast heita üle rinna. Lõpuks väsis soomlane tugevasti. Võitis Vink kolme häälega. Palm esines julgelt ja heitis paaril korral kenasti eestlendeni. Soomlased olid tema julgest ja painduvast maadlusest vaimustatud ja näevad Palmis tuleviku meest. Sihvola vastu kaotas Palm töövõiduga, kuna teisele vastasele Löfbergile kaotas oma heitest 2 min. 9 sek. Kaalu punktide vahekord 3—1.

RASKEKAAL.

Eesti esitajad — O. Luiga ja O. Viikberg.
Soome esitajad — E. Vecksten ja V. Laitinen.

Soome raskekaalu esitajad maavõistlustel olid klass nõrgemad teistest oma kaaludest. Üldse ei saa Soome kiita oma raskekaalu maadlejaid. Oksa tähendas, et hea poolraskekaalu tehnika-maadleja võib neid seljatada. Luiga võitis paremusvõiduga Laitise, viies viimase parteri. Luiga oli karmem ja püüdis pääseda vastasele selja taha. Vekstenile kaotas Luiga 11 min. 25 sek. Luigal on kindel seisak ja seepärast raske teda püsti lüüa. Esimene 10 min. tasavägist maadlust. Partermaadluses satub esimesena alla. Partermaadluses on Vekstenil teda kerge võita, sest sattudes õlgadele ei oska Luiga end sillaga päästa. Viikberg esines halvemini kui eelmistel Hels. Atl. Klubi võistlustel Helsingis. Võitis Laitist töövõiduga, kuna Vekstenile vandus töövõiduga alla. Raskekaal lõppes punktide vahekorraga 2—2 ja maavõistlus vahekorraga 22—6 Soome kasuks.

Võistluste lõpul jagati võistlejatele mälestusmärke ja liidud vahetasid väärtuslikke mälestusesemeid.

Õilis eesmärk.

Mart Mardos.

Sportinoveellide võisllusel I. auhinnaga kroonitud töö.

I.

Masinate müürin lainetas õhus.

Abras istus katlamaja avali uksepakul ja hoidis peos üht tillukest taskuraamatut, punaste kaantega, kuhu ta raskes, oskamatu töömehe käsi vedas numbreid, kohmakaid ja nigelaid. Ta oli oma vana lodumüüsi kuklasse lükanud ja higi pärlendas laubal. Oli vaeste popside laps olnud, vanemad surnud varakult, vend langenud sõjas. Oli juba maast-madalast pidanud rühmeldama ja rahmeldama töötada, millele aega ei piisand lapsepõlves käia kauat koolis: vaid kaks talve sai käia ja see oli kõik.

Sellep kokkuarvutamise ei läinud põrnugi li-bedalt. Pidi pikalt ja üks-haaval arvutama numbreid, nii et ta tilluke punasekaaneline taskuraamat oli tulvil numbreid ja arve. Ja kui ta neid hakkas lähemalt silmama, siis enamasti ta alati eksis selles numbrite rägastikus. Siis ta pidi jälle uuesti otsast peale algama ja arvutama kohmakaid numbreid, kuni ta eksis ja hakkas siis ar-mutult neid vassima.

Ta sageli pühkis tahmase kuuevarrukaga üle higise näo ja silmitses seejuures läbi ähmase akna välja: taevast oli hall ja räävitas peent seene-vihma; õu lainetas poriseid vesiloike.

Igal laupäeva õhtul, kui ta üksinda istus omas madalas kambris, lisanesid aiva uued numbrid ja arvud sellesse punasekaanelisse raamatu-kesse. Ta vaatas siis neid numbreid, kohmakaid, saamatuid, ja joobus neist nagu magusast ungari-veinist.

Seest see alatine numbrite kasv lähendas üha teda oma õilsale eesmärgile. See oli nagu mingi tähis, nagu kilomeetripost ta unistuste teel:

Los Angeles!

Ta oli kaunis varakult raputanud enesest maanteede tolmu ja haiseva virtsa ning siirdunud linna. See oli ühel sügisel, mil vihma kallast igapäev ja raske oli leida tööd. Saabusid peagi jõulud, külm naelutas merele jääse kaane ja kõ-veratele linna tänavatele laotas valge vaiba. Aga tema hulkus sihitult piki tühje tänavaid, kus inimesed istusid kooit: rõõmsad, muretud ja laul-sid ümber särava kuuse.

Uue aasta saabudes ta saavutas koha naha-vabrikusse, katlakütja abilisena ja nüüd pöö-rdus ta elus teine lehekülj. Tal olid rüded, oli raha, oli süüa.

Hakkas käima ühes sama vabriku töö-lisega spordiseltsis. Ta esmalt liikus vaid „mööblina“. Kuid olles suur, tugeva kondiga poiss ja täis ettevõtlikkust ning vastupidavust, siis peagi ta seljatas endised suurused matil. Ta saa-deti sageli nüüd välismaile võistlema, ja alati tu-li ta sealt tagasi esimese kohaga.

Ta kuulsus tõusis ja lugupidamine tema vas-tu. Kuid ta ei olnud uhke, ei kelkinud. Ta sai hästi teiste matiseltsilistega läbi. Ka tööl oli tal edu: ta määrati katlakütjaks, kuna endine lasti joomise pärast lahti. Ta jäi nüüd üksi sellele ko-hale ja tõsteti ühtlasi ka palka.

Kõik klappis nii hästi.

Sis maadlustoas levisid kuuldused, et ainult kolm paremat maadlejat saadetakse Los Ange-lesi olümpiaadile, raha nappuse tõttu. Kes on need kolm õnneseint? küsitlesid maadlejad endilt tuhandelt korral. Ja mehi valdas täieline ärevus.

Korradati katsevõistlus, mille tulemuseks pi-di olema sobiva esindusmeeskonna koostamine. Poolraskkvaalu meistril Abrasel oli õnne: ta oli üks neid kolme.

Pärast selgesti ta mäletas veel seda sündmust:

Oli külm jaanuarikuu õhtu, telefonipostid pauksid, tähed sirasid. Ta lahkus rahuldunult seltsimajast, õige vähekeste tuikas peas. See oli kübekene, kübekene õnne. Ta tõmbas palitukrae üle kõrvade ja hakkas nobedasti kodu poole ruttama.

Järsku hõigati teda.

„Hei, Abras!“

Enne kui ta sai tagasi vaadata, hõigati uuesti:

„Abras, kuule, pea kinni!“

Ta jäi seisma ja vaatas tagasi. Hõikaja oli Määrits, kõrbeskaalu meister.

Määrits oli lüheldane poiss, alles sõduris käimata, kuid sitke ja tugeva jõuga. Talle en-nustati maadlusmatil suurt tulevikku. Abrasega oli ta suur „semmu“.

„Noh, vanapoiss, õnnitlen sind,“ ütles ja pi-gistas kätt.

„Tänan, tänan,“ muheles Abras.

Nad sammusid vaikides edasi.

Järsku pahvatas Määrits, hääl värises:

„Aga sul vedas!“

„Jah, seda küll,“ muheles aiva Abras.

Samal hetkel meelestus temale, et Määrits oli ka üks neid, kes olid veendunud olnud Los Ange-lesi sõidus. Ent täna purunes tema illusioon hirmsal kombel. Ta vaatas pilgu aega naabrit, uuris tema kitsast, punetatavat nägu ja talle näis, et Määritsa põselihaksed tõmblesid krampplikult ning ta silmad sädelesid eriskummaliselt elektri-tulede valgusel.

Abrasel hakkas temast kahju, ta haaras naab-ri õlast kinni ja sosistas:

„Oss, tahad sa sõita olümpiaadile?“

Määrits võpatas seesugusest järsust küsimu-sest. Ta põrnitses sõnalausemata oma ette maha vaadata, ohkas sügavasti, lõi tühistavalt käega ja järgmisel hetkel ta kadus lähema tänavanurga taha.

„Vaene poiss,“ haletses Abras talle tagant jä-rele. „Usun, et olümpiaadil sa saavutaksid kind-lasti koha.“

Veel samal õhtul Abras kirjutas Ekraaveliidule kirja, milles teatas lühidalt, et ta on nõus sõitma olümpiaadile omal kulul, kuna temale määratud sõiduvõimaluse ta loovutab Määritsale. Kuid kõig-est sellest ta palus täielikult vaikida.

Ja juba järgmisel laupäeva õhtul siginesid kohmakad numbrid Abrase taskuraamatusse, üha suurenedes nagu lumipall, mis pandud katusel veerema. Ja ühtlasi siis toiduportsjon kuivas vä-hemaks, riideid ei uuendat, kuna kino jäi hoopis ära.

Numbreid aiva liukiti raamatusse.

Numbreid, numbreid.

Kõik näis minevat hästi.

Seal korraga — tekkis rahutus vabrikusse. Tõõlised olid ärevuses — kuuldusid laused — sa-laja — aralt — laused, mis nõudsid palgakõrgen-dust. Vabriku juhataja sai tööliste sosistamisest teada, oli sellest rääkinud peremehele, kuid saa-nud vastuse: nüüdsel kehal ajal ei või palgakõr-gendus kõne alla tullagi.

Ähvardati streigiga.

Streik! — mõtles Abras võpatades, — see tä-hendab ju rahatagavara vähenemist ja — loobu-mist omast õilsast eesmärgist.

II.

Katlaüks seisis pärani valla, sees leegitsesid söed. Abras lõi labida sügavale kivise õe hunni-kesse ja pildus süsi ahju. Ta lihaksed olid tule-vasti pingul, käsvartel mängles põgus tulekuma. Oli veel varane hommik. Enne töö algust.

Oli esmaspäeva hommik ja alles hiljuti ta oli jälle maalinnud neid tähtsaid numbreid tollesse väiksesse, punasekaanelisse raamatusse. Ning rõõmsalt kühveldas ta süsi sellesse alati nälgjasse kurku, kuna lõbus „oh sa poiss“ vilises suus.

Seal järsku kisti üks valla ja karvaleotaja Ämblik seisis uksele.

„Abras, viska labidas nurka!“

Kõnetatav ei vastanud miskit. Kühveldas vaid edasi.

Ämblik kordas veel korra:

„Abras, viska labidas nurka!“

Labidatüit ahju visates, Abras vastas üle õla:

„Miks peaksin labida nurka viskama? Nagu

näi peaksin ta jälle sealt üles tõstma.“

Ämblik tuli otse Abrase juure ja ütles, peaaegu kisendas need sõnad:

„Kuuled sa, viska labidas nurka, — streik!“

„Mis?“ võpatas Abras, külmaajudin läbistas selja.

„Streik, streik!“

„Streik?“

„Streik!“

„Juba!“ kohmas Abras.

Muud ei osanud öelda, peas mõtted läksid kummuli nagu künnivaod; põlved nõtkusid, la-bidas hõises kolinal käest.

„Jah, streik,“ kordas aiva Ämblik. „Lase aur

katlast välja ja tule meie hulka.“

„Teie hulka?“ küsitles Abras arusaamatuna.

„No jah, meil praegust kibe arutamine käsil,

et kuidas seda streiki läbi viia.“

„Aga kui ta ebaõnnestub?“

„Ei tohi ebaõnnestuda. Kõik peavad lahkuma

töölt ja ei tohi enne tagasi tulla, kui meie nõudmi-ne on läbi viidud, kas mõistad.“

„Ja-a... aga... noh, see võtab ju aega?“

„Aega?“

„No jah, aega.“

Ämblik pörutas rusikaga omale rinna pihta, silmad vilasid.

„Kulugu selleks kas või kümme aastat, kuid alla ei anna, ei anna!“

„Aga kas peremees tahabki siis enam strei-kijaid tagasi?“

„Kuidas ei taha?“

„Noh, praegust ju niipalju töötä töölist, need oleksid otse õnnelikud, kui saaksid tõhe, kas või leivaraha eest.“

„Kurat, katsugu süa keegi tööle tulla!“

Ja raske töömehe rusikas prantsatas viha-sena vastu aknalauda, ruudud põrisesid.

„Nii siis, Abras — aur välja!“

Ja Ämblik tormas katla juure.

Kuid enne kui ta oma kavatsuse sai teosta-da, paiskas ootamatu tõuge ta vastu seinale. Abras seisis ähvardavana ta ees, nagu veripunane, sil-mad vilasid.

„Emale, süin töötan mina ja vastutan kõige eest!“

Ämblik vaatles Abrast nagu juhm.

„Abras, kuule, Abras!“ ta sosistas kartlikult, „mis sa mängid.“

Abras seisis kui tumm.

„Kas sa's ei taha streikida?“ kogeles aiva kartlikult.

Olaks meelsasti ütelnud miskit äraandjast, peremehe sabarakust ja nii, kuid ei julgenud. Oli väike mees, õõnuke, ent teine ju tuntud jõu-mees.

„Kas tahad tööle jääda või?“

„Jah!“

„Ära jamps. Abras, ole ikka täitsa mees.“ Ent Abras oli kui tumm. Lõi jalaga katlama-ja ukse lahti, ja osutades käega avali uksele, ütles:

„Pahm.“

Ämblik seisis nõutuna silmapilgu.

„Ise sa oled suur sportlane ja...“

„Just sellepärast, et olen sportlane, ma jään siin tööle,“ pistis Abras kähku vahele.

Nühes, et Abrast ikka oma nõusse ei saa, Ämb-lik lahkus vihaselt katlamajast. Olles mõni samm eemal, sisistas läbi hammaste:

„Oota sa, kurat!“

Abras aiva muheles.

Ena aja pärast ta avas ukse, vaatas välja.

Nägi kuidas tõõlised lahkusid õult, lumera-tema tüdinemult. Kuuldus mõningaid kriiskavaid häälitusi, söõmu, ähvardusi.

Paar vanemat töölist seisis vabriku uksele.

„Noh, kas streikima ei hakka?“ küsitles Ab-ras muheledes.

„Eoas veel peast põrunud ei ole,“ kosteti jõugust.

Abras astus tagasi katla juure, sules ukse. Oli hea meel, et ei olnud jäänud ükski tööle. Nüüd vabrik võib töötada edasi, mõtles.

Ta töötas kogu väeva usinasti, otsegu ei oleks midagi juhtunud. Peremees käis seal, ülistas us-tavaid töömehi ja lubas neid väärikalt meeles pidada, paremate aegade saabudes.

Õhtu tulles Abras pesi end puhtaks, tõmbas kuue selja ja viljus katlamajast. Jätnud vära-varahiga imalaga, ta suundus kodu poole. Siin-seal tee äärel oli näha sama vabriku streikivaid töölist. Neid oli paari viisi ja salkades, ääredasti viieldes ja selatades, kätega veheldes. Nad oota-sid streigimurdjaid.

Abrase saabudes meeste jutt läigati kui noaga katki ja nad nõorasid tulijale selja.

„Kardavad,“ mõtiskles Abras.

Ta viskas nea selja ja sammis neist mööda, otsegu ei mõskakski ta varitseinid. Selja tagant kuuldus mõningaid argu, tasaseid ähvardusi.

Saanunud koju ta nägi, et tema toa uksele oli kirjutatud valge kriidiga: Streigimurdja!

„Mihkli töö“ mõtles. „Kes see muud võis kir-jutada. Kui Mikkel, Kindlasti Mikkel, sest Mih-kel teenib ka sama vabrikus karnajaiona.“

Samal ajal ta kuulis, kuidas kõik seitse kor-terist koridoris krinkusid hõnnedol ja nügema-tud silmad ning kõrvad seirasid teda.

Ta lõi tühistavalt käega ja astus tuppa. Laskus väsimuna toolile. Istus, midagi mõtlemata, üksik unine kõrbes sumises lae all. Siis Abras hakkas enesel vahetama riideid.

Pannud paromad riided selja, Abras võttis tooliseljalt maadlusmatiloo, mähkis naberisse ja nistis nartelli. Lahkus naanai toast. Õu oli tulvil laste kilkeid ja naerukiljatusi: nad mängisid kulud.

Värvast väljudes Abras kuulis, kuidas hele lapsehääli ütles:

„Vaadake, streigimurdja läheb!“

Siis häälitsees teine:

„Fui, hähi! hähi! hähi!“

„Ka lapsed,“ vilksatas Abrasel kibestunult läbi nea.

Tänaval oli nime, üksik latern vilkus müralt murgal, vesiloigud ahetasid ümarate peeglitena.

Auto sõitis koledasti tuututades vastu, kaks tulusilma ees, pritsides möödakäijate rüetete pori. Abras hoidus elektriposti varju — ja auto oligi mööda.

Ta sammus aeglaselt seltsimaja poole.

Juba kaugelt nähtus seltsimaja ukse kohal vilkuv tuli. See oli nagu tilluke paak, juhtides teed inimestele spordi juure. Kui palju kordi ta oli juba valgustanud seda teed Abrasele! Ja Abras astus tänagi süü. Ta soovis rüetehoidjale tere õhtust, riputas kaabu ning palitu varna ja siis tõusis piki treppi maja teisele korrale.

Seal asusid treeningruumid.

Läbi paokile ukse ta nägi, kuid tõstjad rebisid kangi ja lasid siis kõmatades vastu aluslauda. Olid kõik tuttavad poisid ja Abras viipas tervituseks kätt. Kuid suures rahmelduses seal seda ei nähtud.

Küüaks! tegi üks roostetanud hingedel, kui ta astus maadlustuppa. Olid siingi kõik omad poisid. Istusid seinä äärel asuvail kitsastel pinkidel, kes maadlustrikkos, kes särgiväel. Väike Kallaste seisis kaalul, alasti.

Abras tervitas. Viskas hooletuna portfelli pingile ja hakkas end rüettest vabastama. Krae ning kaelasideme riputas nagisse, ja tõmmates särki seljast, ta lausus Nagritsale:

„Noh, kas teeme täna jälle pisut sooja või, mis?“

Nagrits alguses ei vastanud miskit. Viimati venitades, nagu sõnu otsides:

„Ei... hooli... ma just tulin... matilt.“

„Noo... kellega olid?“

„Hm... Laanega.“

„Laanega?“

„Ja, Laanega.“

„Kuidas läks?“ küsitles Abras edasi; Laane oli raskekaalu mehi, kuna Nagrits kuulus poolraskesse.

„Oh ei... me ainult nüisama.“

„Noh, siis just teemegi täna,“ kohmas Abras, tõmmates kinga jalast.

„Ei... mõtlesin kinno minna.“

„Apollosse“ või?“

„Ei,“ kõlas lakooniline vastus.

„Kuhu siis?“

Nagrits ei vastanud, vastas Jõgi:

„Mõtleme täna õhtul kampsas „Picadillysse“ minna.“

Ja kui Abras seepeale miskit ei küsinud enam, siis jätkas:

„Seal mängitakse täna streigimurdjat...“

Abrasel jooksis külm viirg läbi selja.

„Kas tuled ka, sa ka nagu...“

Jõgi ei lõpetanud lauset, vahtis altkulme Abrasele otsa ja muigas ilkuvalt.

Abrasel tõusis veri palge, huulenärvid tõmblesid kramplikult. Ta vaatas istujate nägudele: nendegi nägudel lehvis see ilkuv müie. Ja siis meelestus Abrasele, et enne tema tulekut siin kuuldus vali jutuvada, kuna see tema tules lõppes nii järsku ja poisid istuvad veel praegugi tummadena pingil, otsegu nüüd. Ainult see müie, see müie.

Oli küll üks jalg veel lahti võtmata, kuid süiski ei teinud seda. Peas oli kaos, südame vasarad taorusid. Mis nüüd teha? mõttes. Jäüda süia, pilkealusena, nõogatavana, hüljatuna, või lahkuda jalamaid... Kuid viimane tähendaks ju suisa alistumist. Tema, kes kordagi ei ole veel kaotanud, kas siis nüüd?

Rahutuid mõtteid sigines kui linnupoegi pessa.

Istus iva aega nii, nõutuna, tundes omal teiste ilkuvaid pilke. Püüdis küll võimalikult ükskõikset nägu omale manada, kuid tundis kogu aeg ise, et tal oli praegusel hetkel üpris loll ilme näol.

Viimati võttis pingi alt kinga ja hakkas sukka jalga tõmbama, julge hooga, nagu inimene, kes otsusele saabunud. Siis pani selga särgi, krae, kaelasideme. Kogu aeg tundis teiste ilkuvaid pilke, pilke, mis uuristasid ta hinge kallal nagu vahedad puurid.

Olles rüetumisega toimes, ta haaras pinnalt portfelli ja teistele pilkugi heitmatalt lahkus maadlustoast, vaevalt libistades üle huulte jumalagajātu. Tõmbas paakudes ukse tagaskätt kinni ja kuulis, kuidas sees algas igavene südän ja naer.

Tahtis juba tormata alla trepist, kui Määrits peatas ta. Lignes Abrasele otse näo juure, puuris omad üksisilmi vahtivad silmad otse ta näkku.

Ütles, hääli imelikult võõras:

„Seda ma... Abras... ei oleks küll... sinust... uskunud!“

Pöörduis ümber ja suundus lohistavil sammel tõstetuppa.

Aga Abras seisis trepi esimesel astmel ja suur meeleliigutus valdas teda. Ta pigistas hambad kõvasti kinni, et mitte valu pärast karjutada. Ah, kuidas sisim nuttis ja kaebas! Ta astus aste astmelt alla piki treppi, raskete, nõrkevate sam-

mudega, nagu inimene, kes kaotanud kõik. Udu libises tal silmis, punane udu, täis siniseid ja rohelisi rõngaid.

Jahe õhk löi talle vastu.

Ta sammus edasi piki märga tänavat, teadmata kuhu. Oli suur, tugev mees, liikus tänavakumarusi nagu jooonu, südames piinade ookean.

Trammid tilisesid sõites, autod kihutasid, inimparv tammus tänavail. Aga tema ei näinud, ei tunnud seda. Ta pidas rasket, meeleheitlikku võitlust iseenesega. Iga sammu, mille ta tegi, vastas süda tuhande pistega. Nagu tillukesed vahedad hood olid vajunud sütta.

III.

Viimati kui ta tajus ümbrust, leidis end istumas Kadriorus ühel pingil.

Park oli pime ja tühi. Üksnes Kontsertiaias särasid tuled ja lossi ees tippis käia tummemees, piis käsivarrel. Lossi taga mustasid puud kui metsas. See oli kui tohtu elamu, mille katus veel ehitamata. Aga metsa kohal libises kuu ja loitsid tähed ning võimsalt löikus õõ mustavva taeva Oleviste kirikutorn, kui pliiatsi teritet ots.

Seal oli linn...

Aga linnas asus vabrik...

Ja vabrikus — oli streik...

Abras ohkas nii sügavasti ja valusasti.

Peas ringles palavikuliselt mõtteid.

Kas olen mina tööline, või olen sportlane? See oli küsimus, mida ta enesele juba nii palju, palju kordi oli esitanud. Kuid vastust ta senini ei leidnud veel.

Kui olen tööline, siis tähendab, peaksin tegema tööd, ja kui teised streigivad, siis peaksin ka mina streikima. Nii siis, seesuguse põhimõtte järele talitades, selgub, et minu tänane tööle jäämine ajal, mil teised alustasid streiki, on tähendab hukkamõistetud.

See on nüüd tõelise seisukohalt vaadatuna.

Aga sportlasena — see minu tänane samm oli õige. Sest töölt loobumise puhul oleksin kaotanud sõiduvõimaluse Los Angelesi üleilmalise olümpiaadile. See tähendaks oma õilsa eesmärgi täielist hävinemist. Sest selle eesmärgi edu ei ole ainult minule, oo, ta langeb ühiskonnale, kogu meie tillukesele rahvale. Sest kui saavutaksin olümpiaadil esimese koha, s. o., tules maailmameistriks, käesolev saavutus tõstaks jälle omalt poolt tunduvalt meie rahva kuulsust ja lugupidamist tema vastu. Räägiks sellest aiva inimesed ja kõmiks ajalehed. Nii et see võit oleks kogu meie rahvale.

Tähendab: olen sportlane.

Sportlane?

Aga sport ei anna ju leiba, välja arvatud elukutseline. Kuid mina — olen asjaarmastaja sportlane. Täheandab: peaksin elama ei millegistki. Sest sportlaste saavutuste eest on keelatud võtta vastu raha. Aga millest peab siis elama asjaarmastaja sportlane? Väga lihtsalt: omale eluülevalpidamise hankimiseks tuleb teha tööd. Tööd? Aga inimene, kes oma ülespidamiseks teeb tööd, kutsutakse tööliseks.

Aga mina — mina olen ka tähendab tööline, sest oma eluülespidamiseks teenin tööga.

Kuid nüüd olen saabunud uuesti küsimusele:

Tööline või sportlane?!

Kui tööline, siis...

Järsku oli mehikesel kõik peas segi, mõtted olid sassis nagu umbelüüdnud lõng. Kumb ma olen? küsitles aiva eneselt. Kuid vastust ta ei leidnud.

Oli mehi, kes elus palnut ei murra oma pead; oli mehi, kes elust läbilõõmiseks ei tarvita mõistust, vaid peamiselt jõudu. Kuid nüüd seisis järsku raske probleemi ees, mis nõudis peent lahendust. Kuid tema ei olnud harjunud sügavseni mõtisklema. Ja mees oli nüüd kimbus.

Tööline, või sportlane?

Kuu paistis kui ümar latern selges taevas, tähed sirasid. Õhk oli täis niiskust ja jahedust; merelt tõusis udu, libisedes pikkadena hallidena liikutena pargi kohal. Kuni ta viimati vallutas terve pargi, lebedes siis pargi kohal nagu tundmatu umbjäre.

Tööline või sportlane?

Ei leidnud, ei leidnud selgust...

Seal järsku mees lasi kuuldavale pika rõõmsa vile, sest oli saavutanud tõe, õige tõe. Nii nagu ta oli vaadelnud oma kohmetanud kätele, mis soojatagemise eesmärgil hõõrusid vastamisi üks-teist, nii ta saavutas tõe:

Olen tööline — sportlane!

See tähendab: samuti nagu käed, samuti olen minagi tööline — sportlane. Eks käsi ole üksikult täiesti abitu, näiteks pesemisel. Kuid kui neid on liikvel kaks, siis läheb kõik libedasti. Vanaõnnavi pajatab: käsi peseb kätt.

Nii ka spordiga ja tööga. Tööline töötab, et teenida etu ülespidamist, kuid sportlane aitab teda selles, annab tööle oma terve, sitke keha ja

tugeva jõu. Käsi peseb kätt! Kuid sportlane vajab oma tervele kehale vastavat toitu, ja seda annab nüüd tööline. Üks täiendab ja aitab teist!

Kuid olümpiaadile minek ei sinni ainult sportlase huvides, vaid ka tööst huvitab see. Eks sportlase võit lahenda ja tutvusta rahvaid üks-ülele ja see omakorda annab tõuke kultuuri tähenemisele ja töõnduse tervenemisele. Ja seepärast olen sunnitud töötama, hoolimata streigist. Seda nõuab õilis eesmärk...

Seesugusele otsusele saabunud, Abras muigas meelehääli ja hõõrus rõõmsasti vastatamisi peopesi. Oli nii hea meel, otsegu inimesele, kes kaua aastaid lebanud raskena haigena voodis, kuid siis järsku saanud terveks.

Tõusis võimsa hüppega püsti ja hakkas tulnud teed tagasi sammuma, tõmmates palitukrae üles. Jahe õõ oli.

Minnes jatkas kerida oma tüütavat mõtetelõngu.

Aga teised töölised, need, kes täna alustasid streigi, mõttes, kuidas ka neid juhtida õigele tõele, et olen tööline-sportlane, kes ei ole streigimurdja mitte oma huvides, vaid kogu ühiskonna kasuks.

Mõttes, mõttes, viimati löi tühistavalt käega.

On hea, kui saavad ise seesugusele tõetundele, kui ei, siis issand nendega!

Aga sportlased, need, kes täna?!

Ja jälle langes tilluke nuga ta sütta, vaheda teraga. Oli küll saavutanud õige tõe, kuid see süiski ei suutnud teda rahuldada. Nägi vaimus üha kaassportlaste hülgavaid ja ilkuvaid pilke ning seljapöörumisi. See ainult tegi tuska, tegi valu.

Kui nendele seletada asja tõeline põhjus: et tarvitata raha vaid Los Angelesi sõiduks. Ja kuigi nad taipaksid seda, nad süiski ilguksid:

„Aga sul on ju sõit prü.“

„Sõit prü?“

„No jah, prü!“

Ja siis, mida siis vastata. Kas — ka seletada tõelist põhjust? Ei! Kõike muud, kuid ainult mitte seda. Sest see oleks juba nagu kelkimine, või nagu enese pankrotti tunnustamine.

Ainult Määrits — see, kuidas ta ütles... ainult see teeb nüüd veel valu. Hea sõber oli...

Raskesti ohtes ta keeras lukust lahti hoovi-värava ning sisenes õue. Koridor oli pime. Kobamisi minnes ta komistas mingile maas lelavale esemele. Kukkus pikali ja löi lauba ning küünarnuki valusasti maraskile. Tõusis kirudes jahule. Leidis peagi oma toa ukse, avas, keeras lambi põlema. Paokili ukse kaudu langes koridori kitsas valguselint. Ta vaatas maas lelavale esemele: see oli taburet tema ukse kõrvalt.

Kindlasti keegi südametäiega oli paisanud tabureti põrandale.

Ta pühkis uksest kirjutuse ja astus tuppa. Vabastanud enese pealisrüettest, jäi seisma keset tuba ning vahtis ainiti seinal rippuvaid diplome, klaasist, raamist. Seinal rippusid kaheksa, sama palju lebedes kohvri põhjas. Ainult tähtsamad ja suuremad diplomid olid riputat seinale. Rootsist, Soomest, Lätist, aiva esimesed auhinnad.

Oli alati uhkustundel vaadelnud neid diplome ning väärtesmeid, mis lebasid laual ja riulil. Kuid nüüd ei tundnud neist rõõmu. Hinges lebas nagu mingi tume täpp.

Istus kaua laua ääres, murelikuna, hajameel-sena. Ei tahtnud midagi. Ei olnud mingit soovi. Haigutas vaid kõigele.

Toas oli nii vaikne, väljas sügav õõ. Üksnes kell tiksus laual, monotoonselt ja igavalt. Vahetevahel krabises tapeet, otsegu kõnniks seal hiir. Abras haigutas. Kooris eneselt ükskõikset rüüdel seljast. Kustutas tule. Heitis magama.

Voodi oli puust ja kitsas, sügav nagu puusärk.

Kohe tuli uni, nagu kotist. — — — — —

Kui Abras hommikul ärkas, oli kell kuus. Kahvatu sügispaik paistis aknast sisse ja taevas oli pilvitu ning tumesinine. Linnud vidistasid telefonitraadidel.

Abras hüppas rõõmsalt jahule. Labistas kannust selga külma vett ja hakkas seda kareda rätikuga kuivatama, nii et nahk tõmbus punaseks ja keha hakkas aurama. Siis tegi võimlemisharjutusi, otse avatud akna all.

Rüüetunud, sõõnud, jäi seisma keset tuba. Vaatas seinal rippuvaid diplome ja — naeratas meeleheal. Oli nii rõõmus! Õõ oli pühkinud mure. Kahmas ahjuservalte haamri, otsis karbist naela ja löi selle seinasse. „Siia tuleb diplom Los Angelesist,“ ütles ja ajas uhkustundel rinna ette.

Rõõmsalt vilet liües tõmbas jope selga ja astus koridori. Aeg oli juba tööle tõtata, kuid koridori üks oli lukus. Lõgistas linki, surus rinnaga ust, ei midagi. Imelik, juba teist aastat elab siin majas, kud pole veel millaski leidnud suletuna koridori ukse.

1930. a. esivõistlused jalgpallis.

Jalgpalli esivõistlused ringkonna-klassis, kust võrsuvad noored mängijad, ei suuda enam seda pakkuda, mis varem aastatel. Osavõtjate arv on jäänud väiksemaks ja kuidagi konkurents niigelamaks. Üksikutes ringkondades on kokkukuvamine õige suur ning tuleb tõsiselt mõelda, kuidas seda spordiala uuesti elustada ja talle anda seda hoogu, mis tal aastate eest oli. Tublimaks seltsiks nooremate seas oli kahtlemata Tallinna Puhkekodu, kes ühe suvega ringkonna-klassist end välja raius liiduklassi.

Teiseks üllatuseks oli Tallinna „Spordi“ plat-

seerumine 2. kohale, kuna ta 6 aastat olnud meister ja ka sel aastal vaevalt tiitli kaotamises kahtles. Kalev suutis Narva Võitlejat 11:0 lüüa ja sellega Spordiga võrdsete punktide arvu juures saavutada parema väravate vahekorra, mis talle Spordiga võrreldes 13:9 vastu paremuse ja iseseisvuse ajal teistkordselt meistritiitli andis. Spordi poolt esitatud protest Th. Strandbergi kaasamängimise kohta Kalevi ridades jäi viimasel jalgpalliliidu juhatuse koosolekul tähelepanemata ja sellega kujuneb esivõistluste pilt 1930. a. kohta järgmiseks:

TALLINNA RINGKOND.

ÜENÜTO	Kalevipoeg	Puhkekodu	Puhkekodu
Kalevipoeg	8:0		
NMKÜ Luth. os.	Puhkekodu	Hõimla	2:1.
Puhkekodu	6:0		
NMKÜ	Makkabi	Hõimla	8:0
Makkabi	16		
Hõimla	Hõimla	V. Ilmarine	2:1
Vitjas	9:2		

PÕHJA-EESTI RINGKOND.

Astra	Astra	Astra
Svjatogor	(4:1) lb.	
Rakv. Kalev	R. Kalev	2:0
Tapa Maleva	4:1	

LÕUNA-EESTI RINGKOND.

Av. Metsakaja	T. Kalev	V. Ilmarine
Tartu Kalev	12:0	
Petseri sp. selts	V. Ilmarine	2:1
Võru „Ilmarine“	4:1	

LÄÄNE-EESTI RINGKOND.

Koh. „Püsisus“	3:1	Omakodu
Jõel. „Ühendus“	Omakodu	
	N. Kalju	5:1

KESK-EESTI RINGKOND.

Sulev	Sulev	Vaprus	Vaprus
S. Kalju	8:3		
P. J. K.	Vaprus	5:1	2:1.
Vaprus	3:2		
	Mõisaküla „Ülo	Vilj. kaitseliit	Vilj. kaitseliit
Vilj. kaitseliit	Vilj. kaitseliit		
Võhma „Leola“	lb.	lb.	lb.

1930. a.

Ringkondade esivõistlused jalgpallis.

Tallinna ringkond (Puhkekodu)	Puhkekodu	3:2
Põhja-Eesti ringkond (Astra)		
Lääne-Eesti ringkond (Omakodu)	Puhkekodu	6:0.
Kesk-Eesti ringkond (Vaprus)		
Lõuna-Eesti ringkond (Ilmarine)	Vaprus	4:1

1930. a.

A. klassi esivõistlused jalgpallis.

N. T. H. kl.	N. T. H. K.	Tervis	Puhkekodu 3:0.
Tartu j. k.	3:0		
Tervis	Tervis	5:1	
Türi spordiring	4:2		
1930. a. ringkondade meister	Puhkekodu.		

Liiduklassi esivõistluste kohtamised:

1. Sport—Võitleja, 30. augustil 30. 6:1.
2. TJK—Võitleja, 7. septembril 30. 6:1.
3. Kalev—TJK, 25. septembril 30. 2:1.
4. Sport—Kalev, 28. septembril 30. 0:0.

5. Sport—TJK, 5. oktoobril 30. 3:0.

6. Kalev—Võitleja, 5. oktoobril 30. 11:0.

Liiduklassi koosseis 1931. a.

1. Kalev, Tallinn, 2. Sport, Tall., 3. T. J. K., Tall., 4. Võitleja, Narva, 5. Puhkekodu, Tallinn.

Õilis eesmärk.

(11. lhk. järg.)

„Takistavad tööle minekut,“ mõttes.

Pauh! Pauh! virutas jalaga vastu uksetahvli. Ja koridor oli välikkirelt täis müra, nagu oleks kahurit lastud. Pauh! ja pauh! Pauh! ja pauh! Särgi naksumist kuuldas.

Mõni hetk hiljem ilmus kojamees haigutades uksepilule, särgiväl, unine.

„Mis asja te lõhate?“ küsis pahaseau.

„Kes kurat selle ukse on kinni pannud!“ karjus Abras vihasena.

„Ei mina tea,“ torises kojamees, jäi ukse varju, pistes pea välja nagu linnupuurist.

„Kas saab üks lahti või ei! Toon kõige raamidega sisse!“

Kojamees kadus ükselt. Oli kuulda urineid ja jõminaid, siis ilmus tagasi uksele, käes võti.

„Miks see üks kinni on?“ küsis Abras.

„Miks? eks sa küsi peremehe käest,“ urises vastuseks ja keerus ukse lahti.

Abras tõttas valiste tänavale. Vaatas kella. Pidi kiiresti tõttama, et veel õigel ajal tööle ilmuda.

„Kuradi inimesed, mis siin küll elavad!“ kirrus Abras kojamehe kuuldes ja hakkas tõttamisi tööle rattama.

Vabriku värava ette oli kogunud streikijaid.

„Eest ära!“ kisendas Abras juba eemalt.

Tormas õuele.

Pärnu ringvaade.

Käsipalli tagajärgi. Eestimaa spordiseltsi 3 kaotust Pärnus.

Pärnu käsipalli taseme kohta tuleb mainida järjekorraliselt mõni kiitev rida. Käsipall on vast momendil ainuke spordiala, milline täiesti hoos, kuna teised alad kas välja surnud või viibivad varjusurmas. Varem aastail rahulduti vaid survemänguga, siis nüüd võib öelda, et ollakse enam-vähem „kodus“ ka väljamängu, surumiste, pareerimise ning vastuhüpetega.

13. ja 14. okt. külastas „Vapruse“ kutsel Tallinna Eestimaa Spordiseltsi käsipallimeeskond Pärnust, milline meeskond võitis neljast mängust vaid ühe!

Eestimaa spordiselts pakkus esimesel päeval üsna vähe. Meeskond saabus viietunniliselt auto-sõidult otse võimla.

ESIMENE VÕISTLUSOHTU AVATI VÖRK-PALLIMATSHIGA EES. JA VAPRUSE VAHEL.

EES. ei sobinud mäng; vapruslased esinesid ühtlase tervikuna. Esimene game läheb tasavägiselt, teisel haarab kohe initsiatiivi Vaprus ja hoiab selle lõpuni alal. Match 2:0, punktid 15:11, 15:2 (!) Vapruse eduks. Korvpallis seisid vastamisi Tervis ja EES. See match oli allpool igasugu kriitikat; kumbki meeskond ei suutnud pakkuda kõigevähematki esimesel poolajal; tervislased olid nähtavasti täiesti unustanud korvi tegemise oskuse ning seistes viiekesi korvi all, ei usaldanud keegi punkte teha, andes palli üks-teisele, mõne ara katse tulemuseks oli kõik muu, aga mitte korv! Sarnast nõrka korvipartiid ei ole näinud viimasel aastail Pärnus, kui oli eelmaitu, mille võitis EES. 32:26, poolaeg 13:10.

PÜHAPÄEVASED MÄNGUD KUJUNESID OTSE TULEVÄRGIKS,

ning kütsid publiku kuumaks, kes ei suutnud sageli pidada piiri loomalikus häälitsemisoskuses. Esimene suurelt rahuldav võrkpallipartii rullus EES ja Pärnu linnia esitusmeeskonna vahel. Match oli mõlemalt poolt rahuldav ja andis võidu 2:1, punktid 15:8, 11:15, 15:5 Pärnu eduks.

KORVPALLIMATSH VAPRUSE JA EES. VAHEL OLI KAHE MÄNGUOHTU HUVITAVAM.

Alul pääseb EES 2:0 juhtimisele, millele Vaprus vastab seisu märkimisega 8:2, mille järele variseb kokku „Vaprus“, andes võimaluse EES' lõpetada poolaega oma eduks 18:10. Teisel poolajal arendab Vaprus mängu päris tulevargiks ja rea õnnestunud viskete järele tuleb kapituleerida pealinlasil, kelle meeletu mängulõpp ei too muutust tagajärjes. Vaprus esindus oma viimase aja rivistuses, näitas head mängu. EES. oli suutnud toibuda eelmise päeva kurnavast reisiväsimusest ja pakkus suurelt nauditava partii. Matshi võitis Vaprus 10:31, poolaeg 10:18.

Seega tuli EES. võtta vastu kolm kaotust. Varem aastail sama meeskond suutis vähemalt kolme võiduga lahkuda, aga nüüd Tredeka-Greifi ristsugutisena tuli kaotada sama mängu Pärnus.

— 1893. a. peeti ka esimesed Euroopa esivõistlused sõndmises. Ortas, Itaalias, kus võistlused peeti, osutus teistest paremaks Schweitsi meeskond.

— 1896. a. peeti New Yorgis esimesed kuuepäeva rattavõistlused üksiksõidus, kusjuures kaeti 2575 klm.

— Endised üldtuntud Inglise peaministrid Lloyd George ja Baldwin on üliõpilastena osa võtnud Oxford-Cambridge'i vahelistest sõndvõistlustest.

Minnes pikil sammel üle päikesepaistelise õue, Abras tundis, kuidas kõikide streikijate pilgud olid suunitud temale. Pilgud, täis viha ja põlgust. Kuid Abras ajas selja sirgu ja naeratas üleolevalt. Aga naeratas päikeneegi, kui ta paitas õrnleebelt Abrase keha oma viimsete soojade kiirtega. Katlamaja aknadki naeratasid Abrasele julgustvalt vastu, üleni päikesekullas.

Kell raekoja tornis lõi seitse.

*

Auhindamise komisjon on esialgu oma otsuse teinud ainult 1. auhinnaga kroonitud töö kohta. Teiste tööde kohta teeb komisjon otsuse hiljem. Järgmises numbris avaldame 2. auh. kroonitud

Tallinna kaks tugevat võitu Tartus.

Ülikoolilinnas lüüakse käsipalli.

Ei ole siin muud uudist, kui üks käsipalli võistlus teise peale. On tekkinud kolm võistlusi korraldavat organisatsiooni: NMKÜ, Kalev ja keskk. spordiringide koondus. Laupäeva õhtuti valgub õpilaspublik kõik ülikooli võimlasse. Huvitav on märkida, et käsipalli vaatlejate perre on võidetud ka vanemat rahvast! Laupäeva õhtustel võistlustel, s. o. 6. ja 13. det. mängisid keskkoolidest võrkpalli Tartu tütarl. gümn. Saksa gümnaasiumiga, kus T. t. g. surmkindla võidu asemel õige tasavägise mängu juures gamed esimese 15:6 ja kolmanda 15:13 oma kasuks saab, kuna teine game 15:9 Saksale kuulub. E. n. kasv. seltsi tütarl. gümn. võidab oma vastast kommertsgümn. õige loius mängus 15:5 ja 15:6. Meesvõrkpallis kohtavad seltsid NMKÜ — Tartu „Kalev“. Haruldase tahtmisega „Kalev“ võidab esimese game 15:8!! See oli vast publikule ja NMKÜ-le üllatus. Siin polnud just Kalevi Koni teened väikesed. Teise game on end NMKÜ juba kõvasti kokku võtnud ja võidab ka 15:7, millise kolmas 15:4 kindlalt järgneb. Siis rabelevad korvpallis eneste vahel reaal- ja õhtune gümn., kusjuures viimane võidab oma parema koostöö ja tugevama kaitse tõttu 17:11. Lõpuks kombineerib NMKÜ. omale korvpallimänguks ühe koonduse vastu ja võidab seda päris nägusa mängu juures 47:27. Laupäev 16. det. külastas Valga NMKÜ Tartu Kalevit, et siin võrkpallis 15:13 ja 15:13 alla vanduda. Korvpallis on saatus sama, Kalev võidab 32:10. Valga võrkpall on parem nende korvpallist. Surujana tuleb nimetada Raigi, kuna servijana Kõiv silma paistis.

NÜÜD TULEME TARTU „KONNASILMA“ JUURDE! TALLINN-TARTU LINNAVÕISTLUSE KURB SÜNDMUSTIK SURUS NII MÕNEGI PEALTVAATAJA TUJU NULLILE. MÄNGIJATEST RÄAKIMATA.

Võrkpallis ilmuvad väljale meeskonnad järgmistes koosseisudes — Tallinn („Kalev“) Altosaar,

Viiding, Tamm, Margeviš, Mikk ja Umverk. Tartu (NMKÜ) Niggol, Erikson, Jakobson, Pehap L., Pehap A. ja Marks. Õhus on elektrit, aplausita ei jää kumbki meeskond. Siis „tõstab“ võrgu juures seisev E. Klumberg oma häält ja jagab NMKÜ meeskonnale ja E. Ak. Sp. Klubi naiskonnale Eesti meistrimärgid. Isegi sarnase vembuga saab ta hakkama, et meelitab publikult meistrite auks kolmekordse elagu!

Vahekohtuniku Vaho (Tall.) vile järele saab Tallinn paaripunktilise edu, mida Erikson servidega viigistab. Tartu jõuab ette, Margeviš surub L. Pehapi servi „pommina“ Tartu poolele. Suruma saab Niggol, kes nopib Tartule punkte soodustatuna Ants Pehapi headest tõstetest. Seis kujuneb 12:8 Tartu eduks, kui Viiding oma servidega Tartu kaitse segadusse viib ja Tallinn ongi game 15:13 võitnud. Publik rõkkab, eriti Tallinna korvpallimängijad, kes välja kõrval istuvad. Teisel gamel saab Tallinn 6:0 juhtima, siis saab Tartu Jakobsoni servidest jalad alla ja seis on jälle Tartu eduks 10:8. Kuid siiski ei pääse game Tallinna käest seisuga 15:10. Nii siis andis Tartu 7 punkti järjest ilma ühtegi vastu saamata. Tehniline külg on kahtlematult Tartul parem, kuid puudub see Tallinnale nii omane hing ja see viibki alati Tartut kindla võidu asemel kaotusele. Parimad surujad olid ikkagi Niggol, Erikson, kuna Tallinna trio võrdsest suuri vigu tegi, vast napi paremuse Tammele surumistes andes.

Järgmistena mängivad NMKÜ poiste klubid „Valge pall“ ja „Eesti Poiss“ korvpalli, kus esimene võidu pärib 11:8.

KORVPALLI LINNAVÕISTLUSEKS

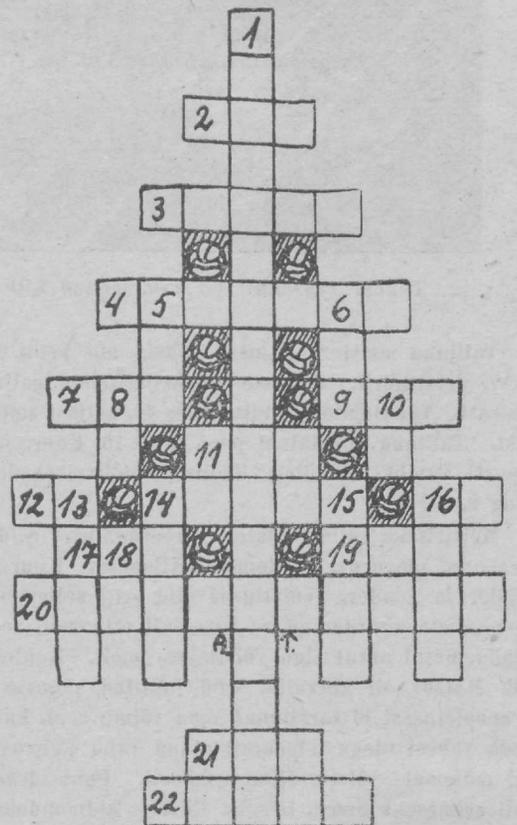
tulevad väljale: Tallinn — koosseisus Altosaar, Parbo, Vikstein, Klõseiko, Timtshenko. Tartu — Marks, Jürgens, Erikson, Pehap, Jakobson. Tartu algab ilusa kombinatsiooniga ja saavutab järjest kolm korvi, siis saavutab Tallinn Viksteini läbi juhtimise. Jürgens laseb end liialt

välja meelitada ja Vikstein saab Altosaarelt üle välja söödud ja „paneab“ pallid korvi. Mäng muutub Tallinna ülekaaluks — Klõseiko on esimene ohver, kes nelja fouliga välja langeb. Tartu vastupanu muutub loiuks ja poolaeg on Tallinna oma 20:10. Teisel poolajal on meeskonnad muutunud, Tartul on Niggol — Elli uute meestena sees. Koostöö kannatab tugevalt. Tallinnal on Riiberg osav korve „moppima“. Tartu treener Niiler ei märka oma tehtud viga meeskonna koosseisus, vaid laseb samuti edasi mängida ja toob koguni Marksi asemel Sultsi mängu. Oleks pidanud enam asunud Mällo võimaluse andma. Tallinn toob Viidingu mängu, kuid see ei muuda sugugi nende edu!

Poolaeg ja mäng lõpeb Tallinna kõvaks ülekaaluks 38:18. Tartu muutus oma ebaõnnestumiste tõttu hooletuks, ei saadud palli üldse Tall. korvi alla. Siin võib veidi süüdistada Tartu meeskonna kokkuseadjat Niilerit. Kindlasti edukam oleks olnud Marks Mällo, Erikson, Pehap, Jakobson.

Jõulu ristsõnad.

Kokku seadnud Pen Alty.

VASAKULT PAREMALE:

2. Jaapani tennisemängija Davis Cupi võistlustel.
3. Soome pikamaajooksja.
4. Austria ilmameister tõstmises.
7. Uruguay jalgpallimeeskonna vasak-sisemine Amsterdamis.
9. Läti spordiselts.
11. Loodusenähe suvel.
12. Otsustab võidu pinevas konkurents.
14. Läti jalgpalliinternatsionaal.
16. Kaks ühesugust tähte.
17. Saavutab naine sportides.
19. Ameerika kuulus maratonijooksja.
20. Leedu jalgpalliinternatsionaal.
21. Meeldib naistele.
22. Tartu käsipallimängija.

ÜLALT ALLA:

1. Soov jõuluku.
5. Ilmakuulus Jaapani kergesportlane.
6. Eesti Jalgpalliliit.
8. Esitus.
10. Noot.
11. Kaks ühesugust tähte.
13. Eesti parim kiiruisutaja.
14. Eesti jalgpalli internatsionaali populaarne hüüdnimi.
15. Sportlaste kimbutaja.
16. Ameerika kuulitõukaja — üllatusmees Amsterdamis.
18. Noot.

Eesti-Leedu ping-pongis 8:2.

(Algu 5. lhk.)

3:2. Vaid Grigalaukasega mängides läks kaotsi üks sett, kuid see oli tingitud kohtunikest, kes lugesid leedu keeles. Nii sai Frants teada seisu alles siis, kui see oli 19:8 leedulase kasuks. Ja siiski kaotas Frants seti vaid 16:21. Frants esines Leedu vastu neljandat korda Eesti esindusmeeskonnas.

KOLMEKORDNE INTERNATSINAAL VALTER REINBAUM

ei kaotanud ühtki setti leedulastele. Vaid Leedu meister Šiemens juhtis ühes setis ähvardavalt 19:12, kuid loovutas 21:19 Reinbaumile. Eesti meeste mängutasapind ei küünninud siiski nii kõrgele, nagu seda oleme harjunud nägema Tallinnas ja seda just räbalate laudade tõttu. Pallide ärähüpe õhukesel puulaual, millele peeti maa- ja linnavõistlus, ei olnud hea ja see takistas surumängu läbiviimist. Meie meeste vindid olid aga leedulastele uudiseks ja nende vastu ei saanud Vitautase mehed üldse.

KOLMAS MAAVÕISTLUSE MEES GEORG PÄRNPUU

rahuldus oma esinemisega vaatamata sellele, et sai kolm kaotust. Siiski, suurema innuga mängides, Pärnpuu oleks võinud võita Vitikinase ja Beršteinase.

MEESKONNA ESINDAJA ISAK LOPAVOK mängis Vitautas turniiril ka rahuldavalt, tulles poolfinaali.

Üldiselt eestlaste esinemine oli enam kui rahuldav, kui arvestada seda, et mehed olid harjunud maavõistlus vastu vaid neli päeva!

Kilde.

Kaunase restoran „Automatas“ tõmbas meie mehi tublisti, kuna seal on seatud üles automaatjalgpall, mida võib mängida kuni viie väravani. Siin peeti kaunis edukalt eestlate ja leedulaste vahel jalgpalli maavõistlusi ja linnavõistlusi, milles tehti mõnigi kord tasa Eesti tõeline kaotus jalgpallis 0:4. Võrdlemisi hästi panti vastu leedulastest selle õnnetu Klaipeida maavõistluse parem half Prižgintas, kes valiti Leedu „esindusmeeskonnaks“ automaadil.

Leedu-Eesti kaubalepingu asi areneb palju visamalt kui sportlikkude suhete loomine. Nii said leedulased haruldaselt hästi eestlastega läbi ja istusid peaaegu kogu aeg võõrastemajas ning laulsid ja mässasid. Võõrastemaja peremees oletas vist tõelist mässu ja kuulatas kogu aeg ukse taga, et millal hakkavad kostma püssipaugud. Ta ohkas kindlasti kergendatult, kui eestlased lahkusid. Aga maavõistluse järel oli ta rõõmus, sest „egas minu hotellis ei ole räbalad mehed, kes kaotavad.“

Aurahad, mis anti eestlastele Vitautase juubeli puhul, olid haruldased kulli ja kirja mängimise juures, sest raske oli teha kindlaks kulli või kirja poolt. Ja sel maal ei olnud karta kaotust. Leedulased mängisid ka kaarte eestlastega, milles Frants tuli Kaunase meistriks.

„Tilgaks“ oli Leedu ping-pongi sektsiooni president, keda tema suure nina tõttu hüüti number kuueks. Selle mehega sai nalja igalpool. Üks leedu poistest pakkus „kuuele“ 25 litti (10 kr.) vaele eest, et juut laseks lüüa enda nina sisse. Vaeleldi hulk aega, kuni viimaks juut kadus. Kaardimängu juures oli see mees täiesti vähik ja tõmbas vihaga kaotuse pärast risti kümne puruks. Selle eest valas talle LFLS-i mängija Biehuinas vett pähe.

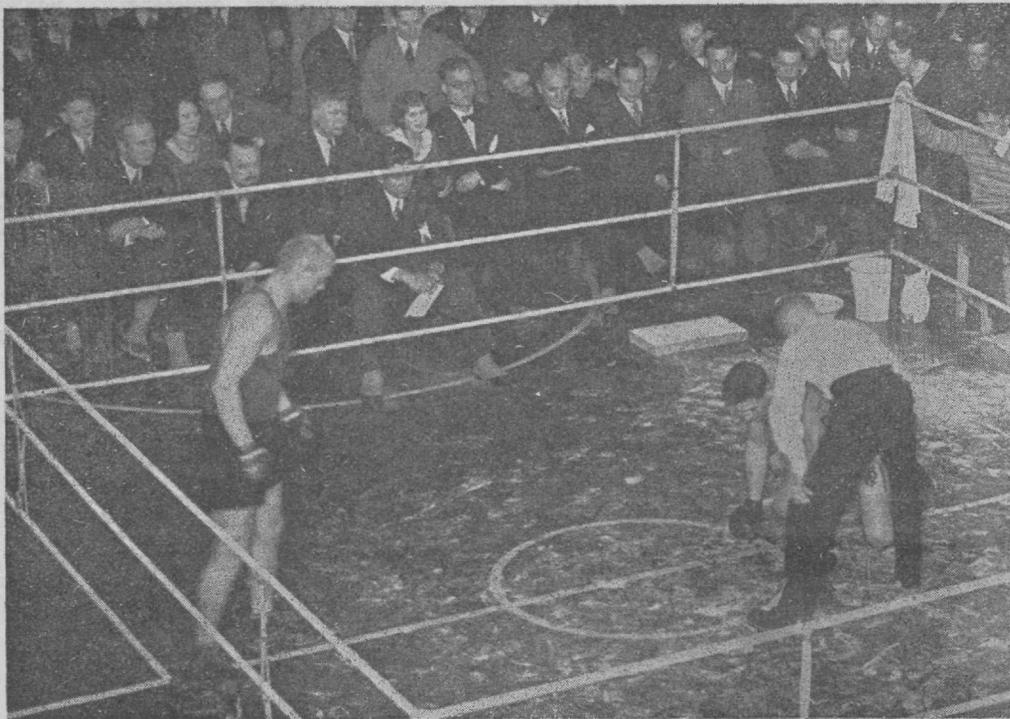
Tagasisõidul tormas Eesti meeskonna erakuppeesse sisse kamp läti pätte, kes kukkusid kohe lautama. Magava G. Pärnpuu ülesäratamisel saatis viimane õhku krõbedu sõna, mille eest Riia jaama politseikomissar võttis ühe lati trahvi. Pärnpuu pakkus küll kaks latti, et järgmise korra jaoks ette ka, kuid ülejäänud latt anti tagasi aupaklikult. Eesti Valka jõudes poisid olid kõik rõõmsad, et viimaks ometi jälle inimeste seas!

Lõbu pakkus „Päevalehe“ hiipisõnum Läti Valgas. Nimelt teatas leht, et Eesti olevat kaotanud 7:2 maavõistluse. See tagajärg oli sees ka „Segodnjäs“. Leedulased tulid „Segodnjaga“ meie juure võõrastemajasse ja näitasid naerdes seda tuulest võetud tagajärge. Imelik, kuidas muidu nii hästi informeeritud ajaleht nagu „Segodnja“ seekord hoopis vastupidise teate tõi.

GPU

Värskeid Tallinna meistreid.

Enneolematul arvul knock-oute.
Meie poks vajab reformi.

Tender (vasakul) on k.-o. löönud Lilienthali (paremal). Keskel kohtunik Matsov.

Tallinna meistervõistlused poks, mis peeti 6. ja 7. detsembril, tõi meie poksijaskonda palju eelvust. Võistlejaid oli antud üles 40, neljast seltist. Tallinna poksiklubi pani välja 16, Kalev ja Sport kumbki 11 ning Tallinna politseispordiring 2.

Meistriteks tulid, alates kärbeskaalus, Sild, Seeberg, Jegorov, Lillemägi, Nilender, Kuura, Misler ja Tender. Võistlused olid eriti sellepöolest tähelepanuväärsed, et neis tuli ette meil seninägematult palju võistluse võitjate poolt. Kohtunik Matsov oli korralik, kuid juhtitud sügavast erapooletusest ei tarvitanud oma võimu seal, kus seda vahest oleks teinekord olnud vaja. Rahvast oli mõlemal võistlusõhtul rohkesti. Punktidega tuli esimeseks Sport, teiseks TPK ja kolmandaks Kalev.

Võistluste esimene kohtamine oli

kärbeskaalus.

Väike Pöder (TPK) ja noor Lindenvald (Sport) ei pakkunud küll esmaväärset poksi, selle vastu aga kaunis tõhusat tööd, milles paremus oli Pödral.

Teise matshi kärbeskaalus tegid kalevlased Gridin ja Poska. Viimane on noor ja agar poiss ja lööb oma vastast kõigil kolmel ringil. Püha-päeval teeb Sild (TPK) Poska pehmeks, nii et 2 ringil tuleb tehn. k.-o. Gridin-Pöder teevad kaunis tasavägiselt, kuid lõpuks peab väiksem — Pöder kaotuse võtma vastu. Pöder kaotab ka Sillale.

Tallinna meistriks selles kaalus tuleb Sild, 2) Poska ja 3) Gridin (mõl. Kalevist).

Kukk-kaalus

lähivad esimestena kokku Seeberg (TPK) ja Glück (Sport). Seeberg võidab kaunis korralikud punktid. Glück teeb oma töö innuta. Lillemanni (Sport) võidab Seeberg juba kergemalt. Lillemann on sellest ajast, mil ta viimati viibis ringis, edenenu, kuid on veel arg. Schvalbachi ja Uulepi matsh on lühikene. Schvalbach näitab enda head liiklemisostust ja kiiret tabavust. Teisel ringil on Uulep juba groggy, käib kaks korda põrandal ning kohtunik lõpetab. Tehn. k.-o. Ka teisel päeval ei lähe Uulepil hästi. Lillemann, kes veel parem kui eelmisel päeval, sunnib Uulepi alistuma teisel ringil. Ka tehn. k.-o. Väikse paremusega võidab Seeberg Schvalbachi, kes liiaks suurt aukartust osutab endast mitte just kõvemale vastasele.

Meister Seeberg, 2) Schvalbach ja 3) Lillemann (mõl. Spordist).

Sulgkaalus

peetakse laupäeval ainult üks matsh, selle eest aga tugev. Koos on „vanad sõbrad“ — Luts ja Jegorov. Esimesel ringil Jegorovi väike paremus, teise ringi algul Luts tabab Jegorovi tugeva vasakhaagiga, nii et Jegorov paariks hetkeks kaotab jalgealuse. Luts tabab üldse selle ringil hästi ja saab ilusad punktid. Kolmanda ringi alguses on Jegorov hea, veidi enne lõppu Luts, kuid see ei too teda enam võitjaks, kuna Jegorov on noppinud endale võidupunktid. Teisel päeval peetakse selle kaalu lõppvõistlus Jegorovi ja TPK kursandi Rükensbergi vahel. Esimesel ringil paneb Rükensberg tublisti vastu, kuid teisel ringil kaotab vastupidavuse ja laskub nõõridesse. Kohtunik Matsov loeb teda tehn. k.-o-ga välja.

Meister Jegorov, 2) Rükensberg ja 3) Luts.

Kergekaalus

küttis juba alguses publiku meeled soojaks Lillemäe-Taari matsh, mis on üks õhtu ägedamaid, maruline tempost, rikas löökidest ja ka foulidest. Esimese ringi algul tabab Taar paaril korral Lillemäele löuga, arendades veel kõva hurraapealetungi, mis kujunes Lillemäe löökide otse jooksmiseks. See taktiline tähelepanematus tõi ka Taarile kaotuse. Teine ring on veel tormilisem.

Kolmas ring pole enam priiskav ülevoolavast tahtest ja jõust. Taar lööb kahel korral (kas tahtelikult või kogemata, ei tea) peaga Lillemäele löua alla. Võit kuulub Lillemäele. Taaril vastupidavuse otse inestamisväärsel kombel.

Hendrikson-Jänes (mõl. TPK) läheb esimese suure ülekaalu tähe all. Esimesel ringil saab Jänes plexus solarise, on 4-ni maas, kuid knocki ei tule. Teine ja kolmas ring lähevad samuti H. ülekaaluga. Lester (TPK), omaaegne Eesti meister kukk-kaalus, kes vahepeal võistles töölisspordi liidu värvide all, lööb Milleri (Kalev). Imelikul kombel on Miller kaotanud oma endise mõjuva löögi. Viimasel ringil käis Miller isegi kord knock-down. Lester-Hendrikson on kaunis kõva matsh. Esimesel ringil lööb Lester punkte. Teisel ringil on mehed omaks võtnud Taylori tööjaotuse süsteemi ja löövad kordamööda. Ikka nii — üks kaitseb, teine lööb . . . Kolmas ring on verine ja kuulub Lesterile, kes võidab. Kiretus matshis võidab Lillemägi Röödingut. Teisel päeval võidab Lillemägi Lesteri keskpärase löömise. Kolmanda koha pärast kohtavad Hendrikson ja Rööding. Esimene ring on tasavägine, teine Röödingu ja kolmandal saadab kohtunik Hendriksoni ringist välja vigade pärast.

Kergekeskkaalus

võidab Mänd (Sport) marulises matshis Reino (Kalev). Kumbki ei hiilganud millegi erilise,

kohati oli Reino paremgi, kuid võidab Mänd. Publik annab mõneminutilise vilekontserdi, olles vist vastupidisel arvamisel. Nilender (Sport) võitis Lauberti (Pol. sp.-ring). Tihanov (TPK) sunnib Ilpi (Kalev) alistuma esimesel r. tehn. k.-o-ga. Nilender tegi Männaga kõva partii, võites viimast. Sama kõva on matsh Tihanov-Nilender. 1 ring N. oma, teisel ringil Tihanovi löökidest groggy ja kaotuse äärel, kuid kolmandas kosub ja võidab.

Meister Nilender (Sport), 2) Tihanov ja 3) Mänd.

Keskkaalus

on esimesel päeval kolm matshi ja kolm knocki. Kuura ees langevad põrandale Kaugia ja Aruküla (mõl. TPK) ja Võrgi ees Essenson (TPK). Kõik esimestel ringidel. Kohtamine esimese ja teise koha pärast oli Võrgi ja Kuura vahel. Napilt võidab Kuura.

Meister Kuura (Sport), 2) Võrgi ja 3) Aruküla, kes lõi matshi 3. koha pärast Essensoni.

Poolraskes

saavutas Valdmann väikse ülekaaluga võidu Murult (TPK). Huvitav oli juba Valdmanni kohtamine Einmanniga (TPK), kes aastatopikkuse vaheaja järgi tuli jälle ringi tagasi. Mees on tublisti võtnud juurde kaalus ja osutab Valdmannile kõva vastupanu. Valdmann esines millegipärast nõrgalt. Misler tegi Hanseniga (TPK) lühidalt 1 ringil, pannes Hanseni uimaselt põrandale ning kohtunik loeb mehe väla. Kõvem viimasel võistluspäeval peetud matshidest oli Misler-Valdmann. Võidab Misler.

Sellega tuli Tallinna meistriks Misler, 2) Valdmann ja 3) Hansen, kellele Einmann loobus.

Raskekaalus

Tender lööb Lilienthali (Pol. sp.-ring) 1. ringil knock-outi, kuna sõbralikult teevad TPK mehed Ritsberg ja Lätt, kellest võidab esimene. Teisel päeval on Tender koos Ritsbergiga. Esimese ringi lõpul lööb Tender Ritsbergi kahel korral põrandale. Esimene kord on R. 7-ni maas, teisel korral kukkudes loetakse juba välja. Veel lühemalt teeb oma vastase Lätiga Lilienthal, kes nagu maruhoog tormab gongi kõlades vastase kallale ning selle tiheda löökide sajuga sunnib alistuma.

Tallinna meister kaalude kaalus Tender (Kalev), 2) Ritsberg ja 3) Lilienthal.

„Eesti Spordileht“ on müügil:

Pärnus: A. Kung, P. Ruiso, o.-ü. Liit, jaama raamatukapp, „Kultuur.“

Viljandis: K. Wagner, A. Lõhmus, jaama raamatukapp. Ajakirjanduse kontor „Edu.“

Tartus: J. Kivastik, üldine ajakirjanduse kontor, jaama raamatukapp, k.-ü. „Postimees.“

Võrus: J. Semm, jaama raamatukapp.

Valk: L. Raag, R. Kauke ajakirjanduse kontor, jaama raamatukapp.

Petseris: N. Grüntal, O. Jaagomägi.

Rakveres: Priiman, jaama raamatukapp.

Narvas: Jaama raamatukapp.

Haapsalus: M. Tamverk, jaama raamatukapp.

Paldiskis: Ajalehe kiosk.

Sindis: Heidemann.

Türil: Rumvoldt, jaama raamatukapp.

Paides: T.-ü. „Iva.“

Jõhvis: Bruns.

Otepääl: M. Saar.

Narva-Jõesuus: J. Jaakson.

Tõrvas: J. Kattus.

Jõgeval: J. Wiks, jaama raamatukapp.

Jaamade raamatukapid: Mõisaküla, Rapla, Kohtla, Elva, Tapa, Tamsalu, Järva-Jaani, Keila, Nõmme, Pääsküla, Rahumäe, Kohila, Balti jaam, Tallinn-Väike, Tallinn-Sadam, Risti.

Käsipalli väärtus harjutusena ja võistlusena.

(„Spordilehe“ kirjutanud võimlemisõpetaja A. Rosenberg.)

Korvpalli väärtus kehalises kasvatuses on suur, sest see on üks vähestest mängudest, mille arendab igakülgset. Kerkib küsimus, kas meil valitseb harjutustel ja võistlustel olukord, mis võimaldab kõikide hüvede esiletoomist käsipallis. Harjutustel juba ei või enamuses võimalates valitseva tervishoidliku olukorraga rahul olla. Võimla seisab mitu tundi puhastamata. Mängu ajal kerkib tolm õhku ja tungib kopsudesse, tuues kasu asemel kahju. Tihti on võimla ka mitu tundi tuulutamata; puudub tarvilisel määral hapnikku. Iseäranis vähe hoolitsetakse puhtuse ja tuulutamise eest õhtupoolikul Saksa kultuuromavalitsuse võimlas. Öhtu 9—10 aeg võimlasse astudes tundub kui oleks sattunud hobusetalli, mitte aga võimlasse. Niivõrt vähe on hoolitsetud saali tuulutamise eest. Teistes võimlates ei ole olukord palju parem. Erandina võiks Tallinnas nimetada kaitseliidu ja Tartus kehalise kasvatusse instituudi võimlat. Puudusi võib hea tahtmise juures kõrvaldada pühkides ja tuulutades võimlat 5—10 min. Hoopis hullem kui mitte võimatu, on olukord võistlustel.

Harilikult algavad meil käsipalli võistlused kl. 7—8 ja kestavad kl. 1/2 11—1/2 12. Juba nii hiline võistluste aeg on suur pahe, sest inimene peaks siil ajal juba magama heitma.

Pealtvaatajad kogunevad umbes 1/2 tundi varem võimlasse, tuues pori kaasa ja hõõrudes selle peeneks nii, et võistluse alguseks on tolm ja söehappe gaasi kogunenud niivõrt palju, et raske on hingata. Klassiruumides, kus inimene tarvitab palju vähem hapnikku kui korvpalli mängu ajal, nõutakse teatud ruumala normi õpilase kohta. Milline on siis olukord võistlustel? Õhku on iga inimese kohta umbes 3 m³!!!

SEESUGUSE OLUKORRA JUURES ARVATAVASTI ON VÕISTLEMINE MITTE ÜKSINDA SOOVIMATU, VAID KURITEGU MEIE NOORSOO VASTU, KES ENAMIKUS MOODUSTAVAD MEIE KÄSIPALLI MÄNGIJATE PERE.

Osalt vist seega on seletatav ka meie käsipalli mängijate loobumine käsipallist täiealiseks saamisel, kuna teistel aladel sportlased alles algavad oma võidukäiku 20—22 a.

Käsitades käsipalli väärtust rahva ja seltside majanduslikust seisukohast välja minnes, leiame olukorra ebaratsionaalse.

Läbi vaadates liidus seltside nimel registreeritud mängijate nimekirja, leiame järgmist: liidus on käesoleval aastal registreeritud 23 seltsi umbes 400 mängijaga. Kolm seltsi (Graif, Viking ja Tredeka) on lõpetanud oma tegevuse; paljud seltsid ei ole kustutanud enda nimekirjast sportimisest loobunud mängijaid.

SAAME 20 SELTSI EESTI KOHTA.

Neist Tallinnas 12 ja väljaspool 8. Üksteist seltsi esinevad võistlustel mees- ja naiskonnaga, seega on ühe mees- ehk naiskonna nimel liidus registreeritud ühes „surnud hingedega“ umbes 14. Hea oleks, kui kõik need 14 käiksid ka harjutustunnis. Alaline nähe on peale võistlust ehk keva-

de poole, kui esivõistlused on jõudmas lõpukorradele ja mees-naiskondadel ei ole väljajaadet võitjaks tulla ehk hästi esineda, et mängijaid tuleb harjutusele alla 10 ja sageli ainult 3—4. Seega peavad head 3—4 mängijat enda all võimla kinni, kuna seda oleks võinud muuks otstarbeks palju paremini kasutada. Arvestades hooaja nädalate arvu 25, meeskonna harjutustundide arvu nädalas 2—3—4 ja võimla tasu tunnist ainult 3 kr., saame mees-naiskonna

VÕIMLA TARVITAMISE KULUD ÜKSINDA KR. 150—225—300.

Peale selle veel varustus, juurdemaks väljasõitude puhul teistesse linnadesse jne. Vähemalt 100 krooni.

Paljudel seltsidel on veel tasulised juhatajad-treenerid, kes saavad tasu vastavalt 2—3—4 nädala tunnile vähemalt 100—150—200 kr. Millise summa kulutavad siis seltsid oma käsipalli mees-naiskonna peale aastas? Ilma tasulise juhatajata 2—3—4 nädala tunni juures 250—325—400 kr. ja tasulise treeneriga — 350—475—600 kr.!!! Seltsidel, kellel ka naiskonnad, on kulud vastavalt sellele suuremad. On seltse, kes annavad käsipalli harjutusteks 8—9 tundi nädalas võimlat kasutada käsipalli mängijatele. Arvestades, et hooaja kestel käib igas harjutustunnis läbisegi 10 inimest, mis on enam rohkem kui vähem võetud, leiame, et

KÄSIPALLI MÄNGIJA LÄHEB SELTSILE MAKSMATA 25—60 KR.!!!

Arvestades keskmiselt iga mängijaskonna peale 2,5 harjutustundi nädalas à 3 kr. tund, leiame, et 20 seltsi 31 mängijaskonda peavad enda all kinni igapäev 3 võimlat à 5 tundi ja NÕUAVAD KULUSID AASTAS ÜHES VARRUSTUSEGA LIGI 9000 KR.

KERKIVAD ESILE KÜSIMUSED:

1) On ühe isiku käsipalli mängu oskus rahva tervishoidlikust seisukohast välja minnes niipalju väärt, et selle eest välja anda 25—60 kr.?

2) On ühe 8—12 isikust koosneva käsipalli mängijaskonna mängu oskus niipalju väärt, et selts kulutab selle peale aastas

250—600 KR. JA PEAB NENDE ALL KINNI VÕIMLA,

milline võib mahutada otstarbekohasema kasutamise juures 30—40 inimest, kes peavad selle tagajärjel kehalistest harjutustest ilma jääma.

3) On umbes 310 käsipalli mängija mängu oskus niipalju väärt, et seltsid kulutaksid selle peale aastas umbes 9000 kr. ja Eestis peetakse nende all kinni talvel igapäev 3 võimlat à 5 tundi, millised võimaldaksid tegutsemist otstarbekohase kasutamise juures 1100—1500 isikule?

Kuna käsipallil on aga suur tähtsus kehalises kasvatuses, oleks vast ehk soovitatav harjutused kui ka võistlused seni, kui meil on puudus võimlastest ja needki võistlusteks tervishoidlikult ebasoovitavad, Prantsusmaa, Poola, Tšehhoslovakkia ja teiste riikide eeskujul läbi viia suvel vabas õhus.

Käsipalli revüü.

Sõjakool garnisoni korvpallimeister. — TKSÜ mängud. — Esivõistlused.

Kolmandat korda heitlesid Tallinna garnisoni korvpalli esivõistluste tsükli sõjakool ja skautspataljon — seekord 7. detsembril ja lõpuliiklus finaalis. Mõlemal meeskonnal oli üks kaotus, nüüd tuli otsustamisele garnisoni parema küsimus. Skautspataljoni koosseisu moodustab peaaegu eranditult Russi esimene garnituur, kuna sõjakooli nime all esinevad NMKÜ paremad. Sõjakool algas koosseisuga: Härn, Viksten, Riiberg, Sostar ja Miller. Seekord oli mäng iseloomult vastav eelmisele finaali, kus juhtus palju vigu, mistõttu enne mänguaja lõppu lahkus mitu meest. Viimasel finaalis püüti mängida tagasihoidlikult, vaatamata tugevale tempole. Hoiduti vigade teemisest, et säilitada lõpuni meeskonna ühtlus ja alkoosseis.

Püüti realiseerida viskamisvõimalusi isegi kaugele maalt. Loomulikult arenes mängu tempo tugevamaks siis, kui mängijad olid juba soojad. Juhtimine kuulub alul skautspataljonile. Sõjakool järgneb ikka paari silma võrra järele olles. Poolaja võidab skautspataljon 20:17.

Vaheaja järele kasvab mängutempo õige tugevaks. Teise poolaja keskel hakkab sõjakool pressima peale ja avaldama survet. Lõpuspurt kuulub täiesti sõjakoolile, kes võidab garnisoni meistritiitli 59:47.

Samal päeval peeti Kalevi võimlas TKSÜ järjekorralisi käsipallivõistlusi. Loomulikult oli pealtvaatajaid otsekui kuhjaga. Esimesena kohtus kommertsgümnaasium ja linna 2. tütarlaste gümna. naiste võrkpallis. Võrdlemisi kehva poole tasemega mängus tuli võitjaks kommertsgümnaasium 2:0. Siis tuli suuri sekeldusi A kl. meeste võrkpalli mänguga, mida pidid mängima Vestholmi gümna. ja Vene gümna. Taheti teha siis korvpalli sõprusmatsh samade koolide vahel, sest võrkpalli venelased ei julenud mängida. Kuid ka sellest mängust ei saanud asja, kuna üks TKSÜ juhtidest ei soovinud vist seda mängu. Peeti naiste korvpallimatsh linna 1. tütarlaste ja linna 3. tütarlaste gümnaasiumide vahel. Mäng kuulus algusest lõpuni 1. gümnaasiumile, kes pani tabelisse kohutava resultaadi 52:3. Meeste B klassi korvpallis mängisid humanitaargümna. ja tehnikagümna. Selle matshi võitis humanitaargümnaasium 22:19.

Eesti esivõistlustel Puhkekodu võitis meeste võrkpalli B klassis Russi 2:1; Kalev mängis ESS-iga A klassis 2:1 ja korvpallis meestele Kalevipoeg võitis ÜENÜTO 32:27.

OVOMALTINE

on väärtuslikumatest toiduainetest kontsentreeritud loomulik jõutoit, hea maiguline ja kergesti seeditav, ning aitab suurendada vaimlist ja kehalist vastupidavust ja töövõimet. «Ovomaltine» kosutab ka Teid.

Saadaval kõikides apteekides ja rohkakauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D'A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE terwendet ka Teid!

K-m. „SPORT“

Tallinn, S. Karja 18, kõnetr. (2)23-00.

Soovib suures valikus

talviseks hooajaks

SPORDITARBEID.

Uudis! Warao keegli Uudis!

Billiard

huvitav mäng kõigile.

Jalanõude A-S. „ESTOKING-UNION“ osakond.

Spordiäri

RESEU-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovib oma valmistatud spordi- ja võimlemiseabinõusid.

TALLINN,
Pikk t. nr. 47
Tel. (2) 10-02.

Soovib taliseks hooajaks:

SUUSKI, suusakeppe, suusasaapaid, suusamäärdeid. LIURAUDU: Nurmis, ilusõidu raudu, ilusõidu saapaid.

HOCKEY pantschid, saapad, pallid, kepid.

TÕUKEKELKE, lihtsad ja kokkupandavad

SPORDIKELKE ja LASTEKELKE.

Ladus saadaval kõiksugu SPORDIABINÕUD.

Hea kauba juures hinnad mõõdukad.

Soome-Eesti maavõistlus poksis 7:1.

Ainsaks võitjaks Miisler.

14. detsembril peeti Helsingis Eesti-Soome maavõistlust poksis. Helsingis peale saunas käimist selgus, et mehed on kaalus, kuid Taar, kelle peale suuri lootusi pandi, on haigestunud; hommikul kaaluma minnes hoiti teda käealt kinni, et mitte maha ei kukuks. Piletid olid juba eelmüügil müüdnud ja politseil oli palju tegemist rahva tagasitõrjumisega. Tervitatakse ka rahvusvahelise poksiliidu esimeest sir Douglasi, kes juhuslikult Soomes viibis ja võistlusele ilmus. Ringi asuvad

kärbeskaallased Savolainen (S) ja Reinthal (E).

Alustab pealetungi Savolainen, lõpupoole läheb hoogu ka Reinthal; väike paremus Savolaisel. 2. r. on vastav 1. ringile; ka väike Savolaise paremus. 3. r. algab tagasihoidlikult, kuid varsti paneb Savolainen kõik välja ja võidab ringi tugevasti. Iuhib Soome 1:0.

Ringi astuvad kukk-kaallased Huskonen (S) ja Schvalbach (E).

1. r. Huskonen lööb kiirelt ja ring on tema. 2. r. tasavägine. 3. r. on jällegi Huskose. Iuhib Soome 2:0.

Sulgkaalus Mietinen (S) ja Taar (E).

1. r. Taar algab kõvasti peale ja paistabki, et Taar lööb soomlast, kuid tuleb nii õnnetult nõo-ridest hoogu võttes välja, et satub Miittise parema sirge otse ja langeb põrandale, kuid tõuseb kohe üles ja katsub klintshida. Ring Miittise. 2. ja 3. r. samuti Miittise. Juhib Soome 3:0.

Kergekaalus astuvad ringi Väkevä (S) ja Lillemägi (E).

Väkevä astub ringi üleolevalt ja algab poseerimistega, katsub vahete-vahel ka vasakuga punkte noppida; siis tuleb talt üks hea parem, mis viib L. päris segadusesse; ring Väkevä. 2. ringil julgustatud oma sekundandist algab Lillemägi kõvasti. Pealtvaatajad, kes ootasid, et Väkevä lööb eestlase k.-o., imestuvad. Ringi keskpaigas saab aga Lillemägi Väkevält löögi kuklasse, mille mõjul katsub kohe klintshida, kuid saab selle eest märkuse. Ring Lillemäe oma. 3. r. on Lillemägi veel aktiivsem ja ring on täiesti tema, kuid siis selgub, et tuleb võistelda ka kohtunikudega, kelle otsus 2:1 Väkevä kasuks. Soome juhhib 4:0.

Kergekeskkaalus astuvad ringi Leskinen (S.) ja Vahi (E).

Algab Leskinen üleoleva muigega, kuid löögid luhtuvad Vahi vastulöökidel ja ringi võidab Vahi. 2. r. algab Leskinen kõvasti peale tungima ja surub Vahi tihti nurka, kus Vahi keerab selja ja saab märkuse; siis on Vahi paar korda peaga ringist väljas ja kui ta kinni kaetult seisma jääb, kuulutab ringi kohtunik tehnilise k.-o. Iuhib Soome 5:0.

Järgmise paarina astuvad ringi keskkaalu mehed — **Olly Suhonen (S) ja R. Kuura (E).**

Ei ole ühtegi võistlust, kus Kuura oleks nii suure hingega võistlusesse astunud. 1. ringil asub pealetungile Suhonen; kuid kohe võtab ülekaalu enda kätte Kuura; lööke tuleb kui rahet. Soomlased on vastu pannud mehe, kelle pea on kui „känd“; vahel küll nõtkuvad soomlase põlved. 1. rin-

gil Kuura ülekaal. 2. r. algab nagu esimehe; soomlane katsub Kuurat nurka ajada, kuid Kuura tuleb sealt ikkagi välja ja jagab lööke. Seal saab Kuura löögi kuklasse, millejuures lööja „saatana pergel“ lendu laseb. Ring jällegi Kuura.

3. r. lööb Kuura juba „isamaa eest“.

Naiste ilmarekordid kergejõustikus.

1930. a. püstitati 9 tippsaavutust.

Zürichi „Sport“ toob alljärgneva kokkuvõtte naiste ilmarekordide kohta kergejõustikus, kus tärniga on märgitud need tippsaavutised, mis vajavad kinnitamist rahvusvahelise liidu poolt. Käesoleva aasta jooksul on püstitatud 9 uut rekordi, kuna teised on pärit 1921. ja 1928. a. Varem ilmarekorde enam ei ole.

100 mt.*)	11,8 sek. Cook (Kanada)	1930.
200 mt.	24,7 sek. Hitomi (Jaapan)	1929.
800 mt.	2:16,8 Radke-Batschauer (Saksa)	1928.
1000 mt.	3:06,6 Radke-Batschauer (Saksa)	1930.
80 mt. tõkkes*)	12,1 s. Jacobsson (Rootsi)	1930.
4×100 mt.	48,4 sek. Esitusnaiskond, Kanada	1928.
4×100 mt.*)	48,8 sek. München 1860	1930.
4×200 mt.	1:47,6 Esitusnaiskond, Prantsuse	1929.
10×100 mt.	2:04,4 Esitusnaiskond, Inglise	1929.
10×100 mt.	2:05,3 Brandenburi selts	1929.
3×800 mt.*)	7:49,9 Potsdami selts	1930.
Kõrgus*)	161 sm. Shiley (Ameerika)	1930.
Kaugus*)	602 sm. Walasiewicz (Poola)	1930.
Kuul*)	13,26 Heublein (Saksa)	1930.
Kuul kahega	21,47 Jungkunz (Saksa)	1929.
Ketas	39,62 Konopacka (Poola)	1928.
Ketas kahega	66,48 Konopacka (Poola)	1928.
Oda*)	42,32 Schumann (Saksa)	1930.

Jungkunz.

Hambad risti ja vihane, peksab ta soomlast; viimane aga liigub edasi ja katsub K. nurka ajada nagu ennegi. Saab ikkagi K. lööke. Ring jällegi Kuura. Kuid Soome kohtunikud otsustavad teisiti ja võit määratakse soomlasele 2:1 vastu. Imelik! Võit anti nähtavasti selle eest, et ta vastu pidas. Soome juhhib 6:0.

Nüüd tuleb ainukene Eesti võit!

Poolraskekaal: Misler (E) ja Koivonen (S).

1. r. algab ettevaatlikult, kuid juba keskel lähevad mehed hoogu; töötatakse kogu aeg lähimaa võistluses, mida aga kahjuks meie tuntumad eriteadlased loevad maadluseks. Ring Misleri. Vaheajal julgustab Eesti sekundant Misleri ja, see algabki suure julgusega. Koivonen lööb Misleri silma paiste. Misler töötab kogu aeg, andes soomlasele vastu lõuga, mille tõttu soomlase head uppercutid maksvusele ei pääse. Ring tasavägine. 3. ringil kaitseb Misler end hästi vastase parema uppercuti eest, mis läheb lõua asemel kaenla alla. Vastu annab sirgeid ja haake. See verisem võistlus lõppes Misleri võiduga 2:1 vastu. Soome juhhib 6:1.

Õhtu viimane võistlus lõpeb sensatsiooniga.

Ringi asuvad suure aplausi saatel soomlane Vulf Gurevitsh ja eestlane Lukin.

1. roundil tungib G. peale ja lööb 20. sek. Lukini põrandale 7-ni. Sealt tõustes lööb G. uuesti Lukini põrandale. Iuba tõstab rahvahulk kisa. Kuid eestlase jonn on suurem ja L. tõuseb. Vulf on kohal ja saadab L. kolmandat korda põrandale. L. tõustes lõpetab kohtunik võistluse ja tunnistab tehnilise k.-o.-ga võitjaks V. Gurevitshi.

Maavõistlus lõpeb seega 7:1 Soome eduks.

Ainukesest võidupunktist pidime ilma jääma, sest peakohtunik tahtis lõpetada Misleri võistlus 2. roundi vaheajal silmavigastuse tõttu, mida aga keelas Eesti meeskonna sekundant.

Gurevitsh tuli eriti tema jaoks valmistatud kinnastega ringi, mille vastu tagajärjeta protesti avaldati.

Õhtu kõige tugevam võistlus oli R. Kuural.

„SPORDILEHE“ järgmine number

ILMUB 2. JAANUARIL

ning jõuab tehnilistel põhjustel lugejatele kätte 3. jaanuaril.*

— **Ameerika 10 parimat sportlast.**

Ameerikas on erikomitee 600 inimese hulgast määranud 10 parema Ameerika sportlaste nimekirja. Esikohale on tõstetud golfi ilmameister Bobby Jones, kes sellega esmakordselt omandab James E. Sullivani auhinna. Järgnevad: 2. maratoni-jooksja Clarence de Mar; 3. rekordide ujuja Helen Madoson; 4. tennise ilmameister Helen Wills-Moody; 5. Barney Berlinger, Pennsylvania ülikooli mitmevõistleja; 6. lühikeste maade naisjooksja Stelle Walsh; 7. New Yorgi ujuja Ray Ruddy; 8. polomängija Tommy Hitchcoa; 9. jalgpallimängija ja kuulitõukaja Harlow Rothert; 10. parim lühikeste maade jooksja George Simpson.